

Johannes K. Juhl
Skravevej 30
6630 Rødding

Dato: 05.10.2015

Sagsnr.: 15/16761

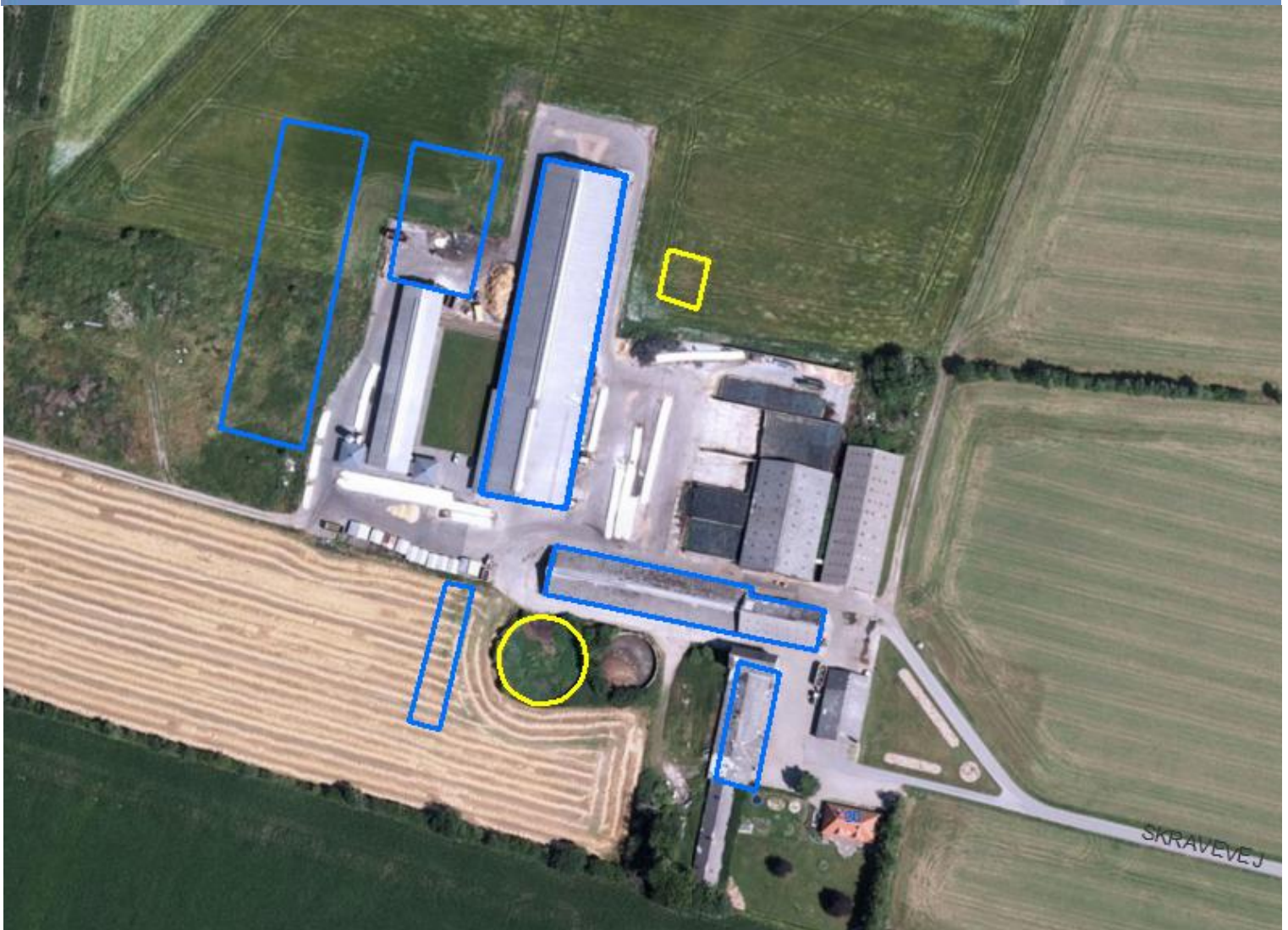
E-mail: Teknik@vejen.dk

Web: www.vejen.dk

Tlf: 7996 5000

Miljøgodkendelse

Kvægbrug, Skravevej 28-30, 6630 Rødding

Miljøgodkendelsen er meddelt i henhold til § 12 i "Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug".

Indholdsfortegnelse

Oplysninger om ejendom og husdyrbrug	3
Resumé.....	3
Indledning	4
Ansøgning	5
1 Afgørelse.....	6
Godkendelsens varighed, retsbeskyttelse og revurdering	6
Vilkår for afgørelsen.....	8
Offentliggørelse/høring, klageadgang og udnyttelse af godkendelsen	15
Høring af udkast til offentliggørelse	15
Indkomne høringsbidrag og kommunens vurdering	15
Offentliggørelse af afgørelse og underretning af modtagere af afgørelsen	15
Udnyttelse af godkendelsen.....	15
2 Kort beskrivelse af husdyrbruget	16
Grundlag for sagsbehandling.....	16
Dyrehold og driftsform	16
Anlæg	17
Arealer	18
3 Redegørelse og vurdering	26
Generelle forhold.....	26
Husdyrproduktionen	26
Anlæg og begrænsning af eventuelle gener for naboer	26
Lokalisering og Planrammer.....	27
Husdyrgødning og opbevaringsanlæg.....	29
Ammoniakfordampning	30
Lugt	31
Spildevand	32
Til- og frakørselsforhold	33
Udbringning af husdyrgødning	34
Støj.....	35
Fluer og skadedyr	36
Støv	36
Lys.....	37
Oplag af olie og kemikalier	37

Affald	38
Vand og energiforbrug	38
Risici	39
Anvendelse af bedste tilgængelige teknik - BAT.....	39
Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak.....	47
Påvirkning af kategori 1 naturområder	47
Påvirkning af kategori 2 naturområder	49
Påvirkning af kategori 3 naturområder	50
Arealernes påvirkning af natur, jord og vand.....	54
Sædskifte.....	54
Aftalearealer.....	54
Beskyttede naturområder.....	54
Nitratudvaskning til grundvan	61
Nitrat til overfladevand	62
Bilag IV-arter, artsfredninger og rødlistearter	66
Hensynet til landskab, kulturhistorie og rekreative områder	67
Anlæggets udformning.....	68
Anlæggets placering i landskabet	68
Landskabelige værdier	69
Kulturhistoriske værdier i tilknytning til arealerne	72
Husdyrbrugets ophør	73
Alternative muligheder	73
Sammenfatning.....	74
4 Øvrige forhold	75
Byggeri, vandindvinding og spildevandsafledning	75
Høringsberettigede	75
Kopimodtagere af afgørelsen	77
Bilagsoversigt	77

Oplysninger om ejendom og husdyrbrug

Ejendomsnummer	5750086587
Matrikelnummer	14 m.fl., Langetved, Skrave
CVR	16754099
CHR	52517
Ejendommens ejer	Johannes K. Juhl
Husdyrbrugets ejer	Johannes K. Juhl
Husdyrbrugets kontaktperson	Johannes K. Juhl

Resumé

Vejen Kommune har den 6. maj 2015 modtaget ansøgning om miljøgodkendelse af udvidelse og ændring af husdyrbruget på Skravevej 28-30, 6630 Rødding. Projektets indhold og kommunens afgørelse er beskrevet i kort form i nedenstående resumé.

Projektet omfatter udvidelse af produktion og ændring af sammensætning af husdyrholdet. Samlet svarer udvidelsen af husdyrproduktionen til en forøgelse på 890,21 DE fra 617,82 DE til 1.508,03 DE.

I forbindelse med udvidelsen ønskes der opført en ny kostald på ca. 3.750 m² vest for eksisterende malkecenter. Ansøger ønsker ligeledes at etablere en ny kælvningsstald som forlængelse af eksisterende malkecenter samt et kalvehus vest for gyllebeholderen. Samtidig ønskes eksisterende ensilageplads udvidet med i alt 3.300 m².

Lugtgenekriterierne fra husdyrbrugets anlæg til nærmeste byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo er alle overholdt.

Nærmeste Natura 2000-område er nr. 91 (habitatområde nr. 80) – Kongeåen - ca. 3,25 km nord for anlægget.

Nærmeste kategori 2 naturtype er et overdrev ca. 4,1 km nordvest for anlægget.

Den beregnede merbelastning til kategori 3 naturtyperne ved anlægget ligger under beskyttelsesniveauet på 1,0 kg N/ha/år i merbelastning.

På husdyrbrugets udbringningsarealer udbringes husdyrgødning svarende til 2,3 DE pr. ha.

Arealerne ligger uden for nitratklasse og fosforklasse. To arealer ligger i NFI (Nitratfølsomt Indvindingsområde).

Eksisterende og projekterede bygninger er placeret inden for "uforstyrrede landskaber" og den projekterede kostald ligger delvist i "økologisk forbindelsesområde".

Indledning

Denne miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en ændring og udvidelse af husdyrbruget på Skravevej 28-30, 6630 Rødding i Vejen Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen, har Vejen Kommune vurderet det ansøgte projekt. Vurderingen fremgår af afsnit 3 "Redegørelse og vurdering" og er sammen med ansøgningen baggrund for miljøgodkendelsens vilkår.

Udkastet har været fremlagt i høring hos ansøger i 3 uger, hvor der var mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

Orientering om høring af udkast til miljøgodkendelse har været sendt til naboer og parter i sagen.

Orientering af naboer er sket i en afstand fra ejendommen svarende til den beregnede konsekvenszone, dog minimum 300 meter, idet Vejen Kommune vurderer, at ejendomme indenfor denne grænse vil kunne forventes berørte af ændringer på ejendommen.

Der er ikke indkommet bidrag i forbindelse med høringen.

Vejen Kommune den 5. oktober 2015

Majbrit Holst Nielsen

Teknik og Miljø
Rådhuspassagen 3
6600 Vejen

Copyright alle kort og luftfoto: copyright DDO®, ©COWI

Ansøgning

Vejen Kommune har den 6. maj 2015 modtaget ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse af husdyrbruget på Skravevej 28-30, 6630 Rødding omhandlende følgende:

- Udvidelse og ændring af dyreholdet *fra* 425 køer (normydelse), 31 kvier (15-23 mdr.), 20 småkalve (0-1 mdr.), 100 småkalve (1-6 mdr.) og 13 tyrekalve (40-60 kg.), alle tung race *til* 930 køer (11.500 kg EKM), 85 kvier (15-23 mdr.), 30 kvier (23-24 mdr.), 39 småkalve (0-1 mdr.), 150 småkalve (1-6 mdr.) og 465 tyrekalve (40-60 kg.), alle tung race.
- Opførelse af en ny kostald på ca. 3.750 m² vest for eksisterende malkecenter.
- Etablering af en ny kælvningsstald på ca. 1.000 m², som forlængelse af eksisterende malkecenter.
- Etablering af kalvehus på ca. 600 m², vest for eksisterende gyllebeholder.
- Eksisterende ensilageplads udvides med i alt 3.300 m².
- Uændret opbevaring af husdyrgødning.
- Uændret udbringning af husdyrgødning, 2,3 DE/ha.
- Anvendelse af sædskifte K12.

Vejen Kommune har kontrolleret, at der er overensstemmelse mellem ansøgningen og kommunens registreringer.

1 Afgørelse

Vejen Kommune godkender det ansøgte efter § 12 i Husdyrgodkendelsesloven¹ på vilkår som angivet efterfølgende.

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til det ansøgte dyrehold, staldanlæg og udbringningsarealer.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrgodkendelsesloven. Øvrige relevante tilladelser, godkendelser og/eller dispensationer skal indhentes særskilt.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Vejen Kommune, ligesom der skal søges tilladelse til eventuel nedrivning af eksisterende anlæg.

Miljøgodkendelsen er et tillæg til eksisterende miljøgodkendelse meddelt af Vejen Kommune den 21. december 2009. Vilkår i tillægsgodkendelsen vedrører nye anlæg samt eksisterende anlæg, der tilføjes nye dyr. Da udvidelsen/ændringen sker i det eksisterende anlæg kan forurening og påvirkning på natur m.m. fra udvidelsen og ændringen ikke adskilles fra den eksisterende. Denne miljøgodkendelse med tilhørende vilkår er derfor gældende for hele bedriften.

Tildeling af husdyrgødning til husdyrbrugets aftalearealer ændres ikke i forhold til tidligere miljøgodkendelse. Driften af arealerne er således den samme og vurderes derfor ikke i nærværende tillæg til miljøgodkendelse.

Denne miljøgodkendelse erstatter Vejen Kommunes miljøgodkendelse meddelt 21. december 2009.

Godkendelsens varighed, retsbeskyttelse og revurdering

Bemærkningerne til Husdyrbrugslovens § 33 angiver, at der indenfor udnyttelsesfristen skal være iværksat bygge- og anlægsarbejder med henblik på at opføre anlæg inden den frist, som er fastsat i afgørelsen. I den forbindelse vil det normalt være tilstrækkeligt, at der inden fristens udløb er indgået en retlig bindende aftale med relevante håndværkere eller entreprenører om udførelse af bygge- og anlægsarbejdet, herunder et tidspunkt for udførelsen. Det er tillige en forudsætning for overholdelse af fristen, at den udnyttelse, der er påbegyndt inden fristens udløb, fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt skal være afsluttet indenfor et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages. I så fald vil godkendelsen blive anset for bortfaldet.

Efter den fastsatte udnyttelsesfrist for miljøgodkendelsen gælder det, at hvis tillægget til miljøgodkendelsen ikke udnyttes (helt eller delvist) i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år (kontinuitetsprincippet).

---

¹ "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" - nr. 1572 af 20.12.2006.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dette betyder, at vilkårene inden for denne periode kun kan ændres, hvis der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse. Der henvises til reglerne i Husdyrgodkendelseslovens § 40, stk. 2.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal jf. § 40 i "Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug" - Bek. nr. 1283 af 08/12/2014 regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år, dvs. i 2023.

Ændringer af udbringningsarealet for den kommende planperiode skal jf. §§ 25 og 26 i "Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug" anmeldes til kommunen senest 1. august. Kommunen vurderer, hvorvidt de nye arealer er mere sårbare. Kommunens tilkendegivelse gives inden 1. oktober. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen enten trækkes tilbage, eller der kan fremsendes en ny. En ny anmeldelse skal i givet fald være kommunen i hænde senest 15. oktober. Hvis kommunen har indsigelser imod de nye arealer meddeles det inden 31. december.

Ansøger ønsker at have 5 år til udvidelsen. Begrundelsen for dette er, at der skal laves omfattende byggeri og at ansøger ønsker at basere produktionsudvidelsen på eget opdræt.

Tidsplan over udvidelse i etaper:

År 1: Byggeri af sengebåsestald.

År 2: Byggeri af kalvestald.

År 3: Etablering af befæstet ensilageplads.

År 4: Byggeri af velfærds- og kælvningsafdeling.

Husdyrholdet forventes udvidet løbende samtidig med at byggeriet skrider frem.

Vilkår for afgørelsen

Vejen Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som det er beskrevet overfor kommunen i ansøgningen, ansøgning nr. 74433, version nr. 3, 28. juli 2015. På baggrund af ansøgning og kommunens vurdering meddeler Vejen Kommune godkendelse på følgende vilkår:

Generelle forhold

1. Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er påbegyndt udnyttet inden 2 år efter meddelt afgørelse. Ved påbegyndt udnyttet menes, at eventuelt byggeri er startet, eller ændring/udvidelse af dyrehold er indledt.
2. Senest 5 år efter meddelt afgørelse skal udnyttelsen af godkendelsen for hele projektet være afsluttet. Den resterende del af godkendelsen bortfalder.
3. Hvis staldanlæg ikke etableres i det godkendte omfang, udløser det krav om tillæg med justering af BAT-niveau.
4. Miljøgodkendelsen må ikke udnyttes fuldt ud, før der foreligger skriftlig aftale med Biogas om modtagelse af i alt 615,12 DE kvæggylle. Alternativ afsættelse af husdyrgødning skal anmeldes til Vejen Kommune og kan udløse krav om godkendelse.

Information om ændringer på husdyrbruget

5. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
6. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til godkendelsen, skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring eller udvidelse kan ske inden for rammerne af denne godkendelse.

Landskabet

7. Den eksisterende skærmende beplantning syd for ejendommen mellem matr. nr. 14, Langetved, Skrave og matr. nr. 279, Langetved, Skrave skal løbende vedligeholdes så det fortsat vil give en effektiv og vedvarende afskærmning (figur 12).
8. Der skal opføres ny beplantning mellem matr. nr. 14, Langetved, Skrave og matr. nr. 279, Langetved, Skrave, hvis eksisterende beplantning fjernes (figur 12).

Husdyrproduktionen

9. Husdyrbrugets maksimalt tilladte produktionsomfang og sammensætning

Dyreart, type og ader/vægtafgrænsning/ydelse	Enhed	Antal
Malkeko, tung race, 11.500 kg EKM	Årsdyr	930
Kvier, tung race, 15-23 mdr.	Årsdyr	85
Kvier, tung race, 23-24 mdr.	Årsdyr	30
Småkalve, tung race, 0-1 mdr.	Årsdyr	39
Småkalve, tung race, 1-6 mdr.	Årsdyr	150
Tyrekalve, tung race, 40-60 kg.	Producerede	465
Antal stipladser tyrekalve		17

10. Når den ansøgte ydelse overskrides skal:

- antallet af malkekøer løbende tilpasses, således at antallet af malkekøer, med en given ydelse, ikke overskrider det godkendte antal dyreenheder i malkekøer, beregnet over et år (kalender- eller planår)

eller

- nye arealer anskaffes og anmeldes til kommunen, der vil undersøge, om arealet er robuste. Hvis ikke kræves tillæg til godkendelsen

eller

- overskydende gødning afleveres til biogasanlæg eller 3. mand. I sidstnævnte tilfælde skal kommunen vurdere, om der kræves § 16 godkendelse

11. Det maksimale dyrehold beregnet over et år (kalender- eller planår) må ikke overstige det samlede godkendte antal dyr indenfor hver dyretype.

Foranstaltninger for at undgå forurening

12. For det nye anlæg skal der udarbejdes en afløbsplan for anlæggets rørledninger til afledning af flydende husdyrgødning, ensilagesaft, spildevand og regnvand - senest ved udnyttelsesfristens udløb. Afløbsplanen inkl. eventuelle bemærkninger hertil skal udarbejdes af autoriseret kloakmester eller andet uvildigt godkendt firma. Afløbsplanen skal være tilgængelig for myndigheden ved miljøtilsyn.

13. For det eksisterende anlæg skal der kunne fremlægges en afløbsplan for anlæggets rørledninger til afledning af flydende husdyrgødning, ensilagesaft, spildevand og regnvand - senest 3 måneder efter meddelt godkendelse.

14. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til Alarmcentralen, tlf.: 112.

15. Der skal udarbejdes en beredskabsplan senest 1 måned efter, at anlægsændringerne i godkendelsen er sket. Beredskabsplanen skal holdes opdateret og ophænges synligt på ejendommen. Medarbejdere skal være informeret om og have udleveret kopi af beredskabsplanen. Beredskabsplanen skal findes på et sprog, som er forståeligt for de enkelte medarbejdere.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
  - Oplysninger om, hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
  - Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
  - En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
16. Situationer, hvor et uheld var lige ved at opstå skal noteres, og der skal udarbejdes procedurer med henblik på at forebygge situationen fremover. Driftspersonalet skal gøres bekendt med proceduren.
  17. Ved ophør af driften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøaffald skal bortskaffes for egen regning efter den til hver tid gældende lovgivning.

Opbevaringsanlæg

18. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder på husdyrbruget.
19. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast husdyrgødning på mindst 3 måneder på husdyrbruget.
20. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
21. Ved håndtering af gylle gennem ikke-faste installationer, skal dette foretages under konstant opsyn, således at evt. brud straks opdages, og pumpningen i så fald kan afbrydes.
22. Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før ensilage igen må placeres på samme sted.

Ammoniakfordampning

23. Spalter i kostald og hos opdræt (stald 6 og delvis stald 7) skal rengøres med spalteskrabere minimum 6 gange dagligt hver 4. time, så det sikres, at gødning og urin hurtigt fjernes fra spaltegulvet og ledes til gødningskanalerne.
24. Tværgange, som ikke skrabes maskinelt, skal rengøres manuelt – mindst 2-3 gange dagligt.

Lugt

25. Kasseret ensilage fra ensilagepladser eller –siloe skal fjernes løbende og opbevares overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener.

26. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener og ammoniakfordampning begrænses.

Støjgrænser

27. Virksomhedens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB (A) må i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land ikke overstige følgende værdier.

I: i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land

	Tidsrum	Støjgrænser, I
Mandag – fredag	kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)
	kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)
	kl. 14.00 – 22.00	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB(A)
Alle dage	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 – 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

28. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende dokumentere, at ovenstående vilkår om støj er overholdt. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt.

Dokumentation skal ske ved måling/beregning af den støj, aktiviteterne påfører omgivelserne. Målingerne/beregningerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984, nr. 6/1984 og nr. 5/1993.

Målingerne/beregningerne skal foretages af et målefirma/institut, som er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde.

Transport

29. Transport af gylle til- og fra anlægget må ikke foretages i tidsrummet fra kl. 22.00 til kl. 6.00 samt på søn- og helligdage.
30. Transport af foder og øvrige hjælpemidler til og fra ejendommen må kun foregå kl. 07.00 – 18.00.

Fluer og skadedyr

31. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de af Aarhus Universitets, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom².
32. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

---

² "Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr", www.dpil.dk

Støv

33. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.
34. Fodersiloer skal indrettes så støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås. Der skal anvendes melcykloner eller anden tilsvarende støvbegrænsende foranstaltning.

Lys

35. Lys fra ejendommen må ikke være generende udenfor ejendommens skel.
36. Natbelysning i stalden må være maks. 10 lux.
37. Udendørs pladsbelysning (kraftigt arbejdslys) skal slukkes umiddelbart efter end arbejde i området omkring lysmasten, for at sikre, at lyset ikke er unødigt tændt.

Spildevand

38. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, så unødigt spild undgås.
39. Al vask af dyretransport vogn samt af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, skal foregå på støbt/tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.

Oplag af olie, kemikalier etc.

40. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
41. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
42. Olie- og kemikalieprodukter skal opbevares under tag på tæt bund uden afløb. Der skal være mulighed for at opsamle spild svarende til rumfanget af den største beholder. Dette gælder dog ikke olie, der opbevares i godkendte olietanke jf. "Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke mv." (Bek. nr. 1321 af 21. december 2011).

Affald

43. Opbevaring af olie- og kemikalieaffald skal ske på samme måde som angivet i vilkårene vedrørende håndtering og opbevaring af olie og kemikalier.

Udbringning af husdyrgødning

44. Markstakke må ikke placeres på arealer, der skråner mere end 6 grader imod et § 3 beskyttet naturareal.
45. På bedriftens udbringningsarealer må der maksimalt udbringes husdyrgødning i en mængde svarende til 2,3 DE/ha pr. planår.
46. Udbringningsarealerne må ikke tilføres anden organisk gødning (f.eks. slam, mucosa, m.m.) medmindre udvaskningskravene til grund- og overfladevand dermed overholdes. Dette skal dokumenteres ved beregninger for udvaskning fra arealerne med den

konkrete samlede tilførsel af husdyrgødning og anden organisk gødning. Beregningerne skal udføres i www.husdyrgodkendelse.dk eller et tilsvarende beregningssystem og indsendes til kommunen.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

47. Mælkekøleanlæg skal kontrolleres og vedligeholdes i overensstemmelse med producentens procedure for vedligeholdelse – minimum 1 gang årligt.
48. Der må ikke anvendes mineralfoderblandinger med ekstra mineralsk fosfor, end indholdet i standardblandinger, i fodringen til lakterende køer, med mindre der foreligger en opdateret skriftlig begrundelse fra dyrlæge eller fodringskonsulent.
49. Malkeanlæggets vaccumpumpe skal være frekvensstyret.
50. Der skal opsættes vandur til måling af det reelle forbrug af vand til dyreholdet fra drikkevandsboringen. Vanduret skal være opsat senest ved udgangen af 2015.
51. Hos kalve på dybstrøelse/anden strøelse skal der ske hyppig udmugning, og overfladen skal holdes ren og tør.
52. Hos større dyr på dybstrøelse skal der holdes en god hygiejne, så overfladen af dybstrøelsesmåtten holdes ren og tør.
53. Endagsfoderkontrol (EFK) for malkekøer skal foretages – min. 6 pr. år, som sikrer løbende kontrol af sammenhængen mellem foderforbrug og ydelse/tilvækst.
54. Analyser af grovfoderet skal udføres af akkrediteret analysefirma.
55. Foderplaner skal udarbejdes på grundlag af grovfoderanalyser.

Egenkontrol

56. Husdyrbruget skal registrere den til enhver tid opnåede produktion på husdyrbruget. Registreringerne skal bestå af seneste mælkeproduktionsopgørelse samt nøgletal for ejendommen. Hvis mælkeproduktionsopgørelsen omfatter flere ejendomme, skal det suppleres med besætningslister, der dokumenterer overførsler af dyr mellem ejendommene, eller lignende, der kan dokumentere dyreholdet til enhver tid på Skarvevej 28-30.
57. Opgørelsen af husdyrholdet på ejendommen skal for malkekøer og kvieopdræt opgives som et årgennemsnit af antal dyr for hver enkelt dyreart på grundlag af bilag 1 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. For tyrekalve skal opgørelsen ske ud fra antal producerede dyr pr. år. Opgørelsen foretages for en periode på minimum hele sidste år (kalender- eller planår).
58. Følgende skal føres i en driftsjournal, der skal opbevares mindst 5 år på bedriften, og data skal være tilgængelige ved miljøtilsyn på ejendommen:
  - Dokumentation over dyreholdets størrelse.
  - Opgørelse over vandforbrug – aflæsning hver 6. måned med dato forbrug.
  - Årsopgørelse over el-forbrug. Evt. gennemførte tiltag for at reducere forbruget.
  - Årsopgørelse over forbruget af dieselolie og/eller fyringsolie (år og mængder).

- Dato for service og evt. brud på drikkevandsinstallationer eller øvrige vandinstallationer.
- Dato for service og evt. nedbrud af spalteskraberanlæg
- Endagsfoderkontroller.
- Analyser af grovfoderet.
- Logbog, servicefaktura eller lignende, der dokumenterer, at skraberen er i drift og vedligeholdes.
- Dokumentation for aftale med Biogasanlæg.
- Dato for uheld eller situationer, der kunne lede til uheld. Angivelse af typen af uheld eller situationer, indsats samt forebyggende tiltag.
- Kvittering for aflevering af farlig affald.

Offentliggørelse/høring, klageadgang og udnyttelse af godkendelsen

Høring af udkast til offentliggørelse

Udkastet til miljøgodkendelse sendes i høring i 3 uger fra den 3. september 2015 til den 24. september 2015 hos ansøger samt andre, der har anmodet om at få udkastet tilsendt.

Orientering om udkast til miljøgodkendelse sendes til alle borgere, der er part i sagen (herunder naboer, bortforpagtere af udbringningsarealer samt gyllemodtagere). Udkastet eftersendes ved henvendelse herom.

Indkomne høringsbidrag og kommunens vurdering

Udkast til godkendelsen har været sendt i høring hos ansøger og parter i sagen, som ikke har haft kommentarer.

Offentliggørelse af afgørelse og underretning af modtagere af afgørelsen

Kommunens godkendelse vil blive offentliggjort i Ugeavisen Vejen-Brørup-Holsted i uge 42 samt på kommunens hjemmeside.

Kopi af godkendelsen er sendt til parter og interessenter, der har anmodet om høringsudkast og haft kommentarer hertil samt organisationer og myndigheder, der fremgår af afsnittet "Øvrige forhold".

Der kan klages over kommunens afgørelse til Natur- og Miljøklagenævnet senest den 10. november 2015 jf. vedlagte klagevejledning (bilag 1). Modtagere af orienteringsbreve samt kopimodtagere af afgørelsen er angivet i afsnit 4 "Øvrige forhold".

Udnyttelse af godkendelsen

Du kan udnytte godkendelsen uanset eventuelle klager, men du skal være opmærksom på, at dette ikke begrænser Natur- og Miljøklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Vejen Kommunes afgørelse.

Vejen Kommune gør opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke må udnyttes fuldt ud, før der foreligger skriftlig aftale med Biogas om bortskaffelse af 615,12 DE kvæggylle. Alternativ afsættelse af husdyrgødning kan udløse krav om godkendelse ved Vejen Kommune.

2 Kort beskrivelse af husdyrbruget

I denne del af godkendelsen angives de oplysninger, som ligger til grund for behandlingen af ansøgningen. Ud over selve ansøgningen indgår der bilag til ansøgningen, anden nødvendig korrespondance under sagsbehandlingen samt seneste kontrolrapport for miljøtilsyn på husdyrbruget, kommunens oplysninger om data på husdyrbruget samt eventuelle bidrag fra offentligheden.

Ansøgningens indhold er kort beskrevet under overskrifterne: Dyrehold og driftsform, Anlæg og Arealer.

Grundlag for sagsbehandling

- Ansøgning om miljøgodkendelse 6. maj 2015.
- Løbende korrespondance mellem ansøger, dennes konsulent og kommunen.
- Miljøtilsyn på Skravevej 28-30, 6630 Rødding den 24. februar 2015 og Vejen Kommunes tilsynsrapport 10. marts 2015.
- Pdf med beregninger i forhold til det opnåede dyrehold, skema nr. 77978.

Dyrehold og driftsform

Det nuværende husdyrhold

Dyretype, tung race	Enhed	Antal	Antal til 1 DE	DE
Malkeko, normydelse	Årsdyr	425	0,75	566,67
Kvier, 15-23 mdr.	Årsdyr	31	1,93	16,01
Småkalve, 0-1 mdr.	Årsdyr	20	4,4	4,57
Småkalve, 1-6 mdr.	Årsdyr	100	3,6	27,83
Tyrekalve, 40-60 kg.	Producerede	210	76,4	2,75
I alt				617,82

Nuværende antal stipladser, tyrekalve	9
---------------------------------------	---

Tabel 1. Husdyrbrugets nuværende tilladte husdyrproduktion.

Det fremtidige husdyrhold

Dyretype, tung race	Enhed	Antal	Antal til 1 DE	DE
Malkeko, 11.500 kg EKM	Årsdyr	930	0,67	1.389,75
Kvier, 15-23 mdr.	Årsdyr	85	1,93	43,89
Kvier, 23-24 mdr.	Årsdyr	30	1,7	17,65
Småkalve, 0-1 mdr.	Årsdyr	39	4,4	8,91
Småkalve, 1-6 mdr.	Årsdyr	150	3,6	41,75
Tyrekalve, 40-60 kg.	Producerede	465	76,4	6,08
I alt				1.508,03

Fremtidige antal stipladser, tyrekalve	17
--	----

Tabel 2. Den ansøgte husdyrproduktion.

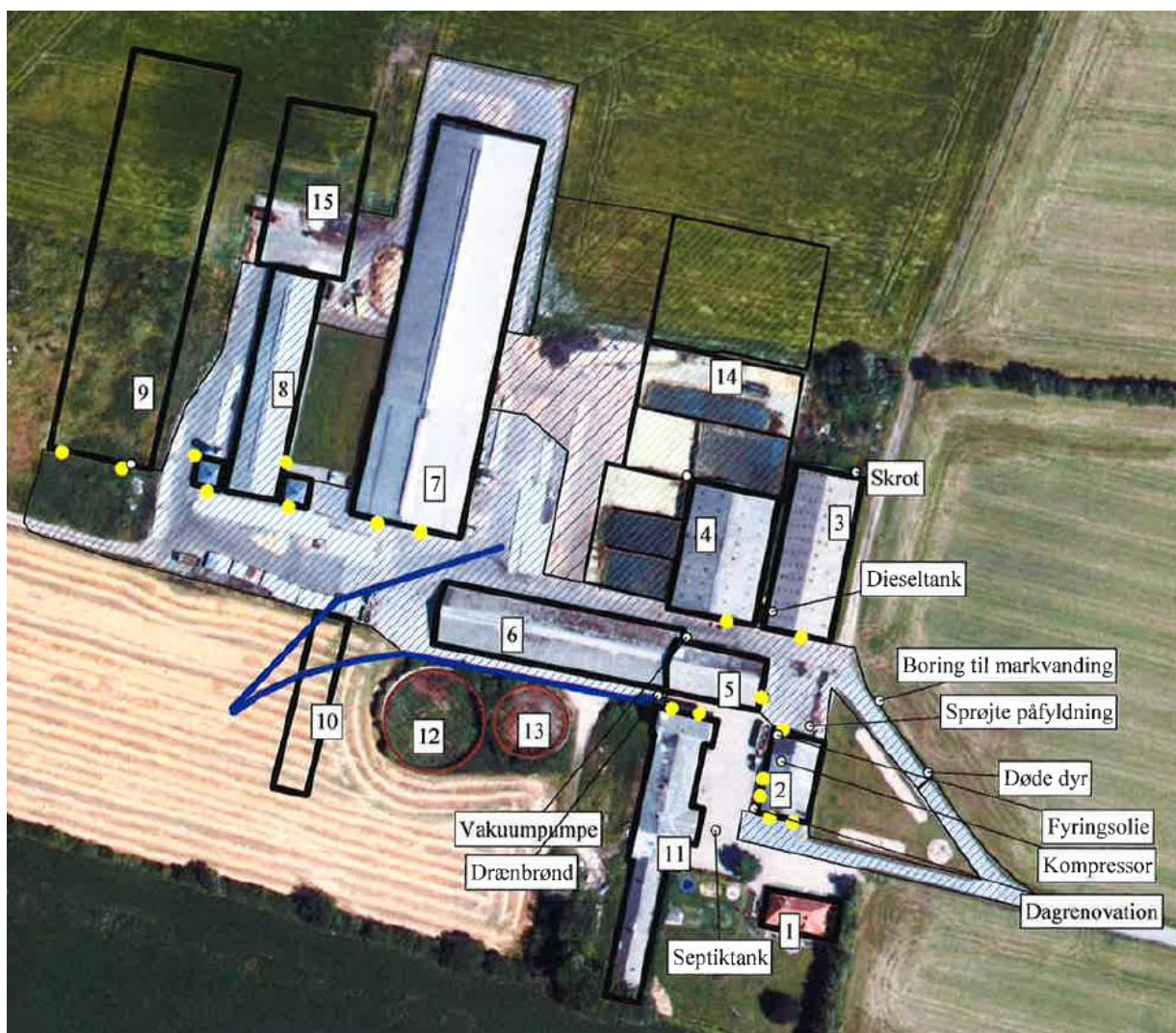
Dyreenhederne er udregnet på baggrund af bilag 1 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen³.

Anlæg

Husdyrbruget ligger vest for vejen mellem Langetved og Københoved i et åbent landskab med spredte boliger og landbrugsejendomme. Anlæggets udseende og beliggenhed i landskabet er beskrevet og vurderet i afsnittet "Anlæggets placering i landskabet".

I forbindelse med udvidelsen af husdyrbruget ønskes der opført nye staldbygninger og anlæg. Ny staldbygning til køer placeres ca. 15 meter vest for de eksisterende driftsbygninger og ny staldbygning til kalve placeres ca. 15 meter vest for eksisterende gyllebeholder. Plansiloanlægget forlænges i nordlig retning.

De planlagte ejendomsændringer fremgår af figur 1.

Figur 1. Husdyrbrugets driftsbygninger.

³ Bekendtgørelse nr. 853 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. af 30.06.2014.

Nedenstående tabel viser en oversigt over bygninger og opbevaringsanlæg på ejendommen samt fordelingen af dyr i de enkelte staldafsnit.

Nr.	Anvendelse	Areal/ Rumfang	Staldsystem	Dyr	Antal
1	Stuehus	140 m ²			
2	Værksted	450 m ²			
3	Maskinhus	1.000 m ²			
4	Foderlade	850 m ²			
5	Kalve	450 m ²	Dybstrøelse	Småkalve, 0-1 mdr. Tyrekalve, 40-60 kg.	39 465/17*
6	Opdræt	1.000 m ²	Sengebåsestald med spalter og skraber.	Kvieopdræt, 15-23 mdr.	85
7	Kostald	3.700 m ²	Sengebåsestald med spalter og skraber.	Køer	125
			Sengebåsestald med fast gulv, dræn i midt, 2 % hældn. og skrab hver 2. time	Køer	250
8	Malkecenter	650 m ²			
9	Ny kostald	3.750 m ²	Sengebåsestald med fast gulv, dræn i midt, 2 % hældn. og skrab hver 2. time	Køer	500
10	Kalvehus	600 m ²	Dybstrøelse	Småkalve, 1-6 mdr.	150
11	Svinestald	1.200 m ²	Ikke i drift		
12	Beholder	3.000 m ³			
13	Beholder	1.500 m ³	Ensilagesaft/overfladevand		
14	Plansiloer	5.600 m ²	Eksisterende og kommende		
15	Kælvning	1.000 m ²	Dybstrøelse	Køer	55
				Kvieopdræt, 23-24 mdr.	30

Tabel 3. Ejendommens indretning samt fremtidig fordeling af dyr. Bygningsnumre jf. figur 1 ovenfor. *stipladser.

Arealer

Til ejendommen hører 359,62 ha, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning, heraf er 138,82 ha forpagtede. Der er gylleaftaler på yderligere 47,5 ha.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen stiller krav om et bestemt forhold mellem den mængde husdyrgødning der udbringes og det areal, der skal være til rådighed for udbringningen (harmoniarealet). I denne godkendelse kan husdyrgødningen udbringes i en mængde svarende til 2,3 DE/ha.

Ejendommens dyrehold producerer 1.508,03 DE husdyrgødning, hvoraf:

- 827,10 DE udbringes på udbringningsarealerne med 2,3 DE/ha, harmonikrav: 357,70 ha
- 65,80 DE fraføres til gylleaftale
- 615,12 DE afsættes til biogasanlæg

Det samlede harmoniareal er på 359,62 ha og harmonibehovet er jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen på 359,6 ha.

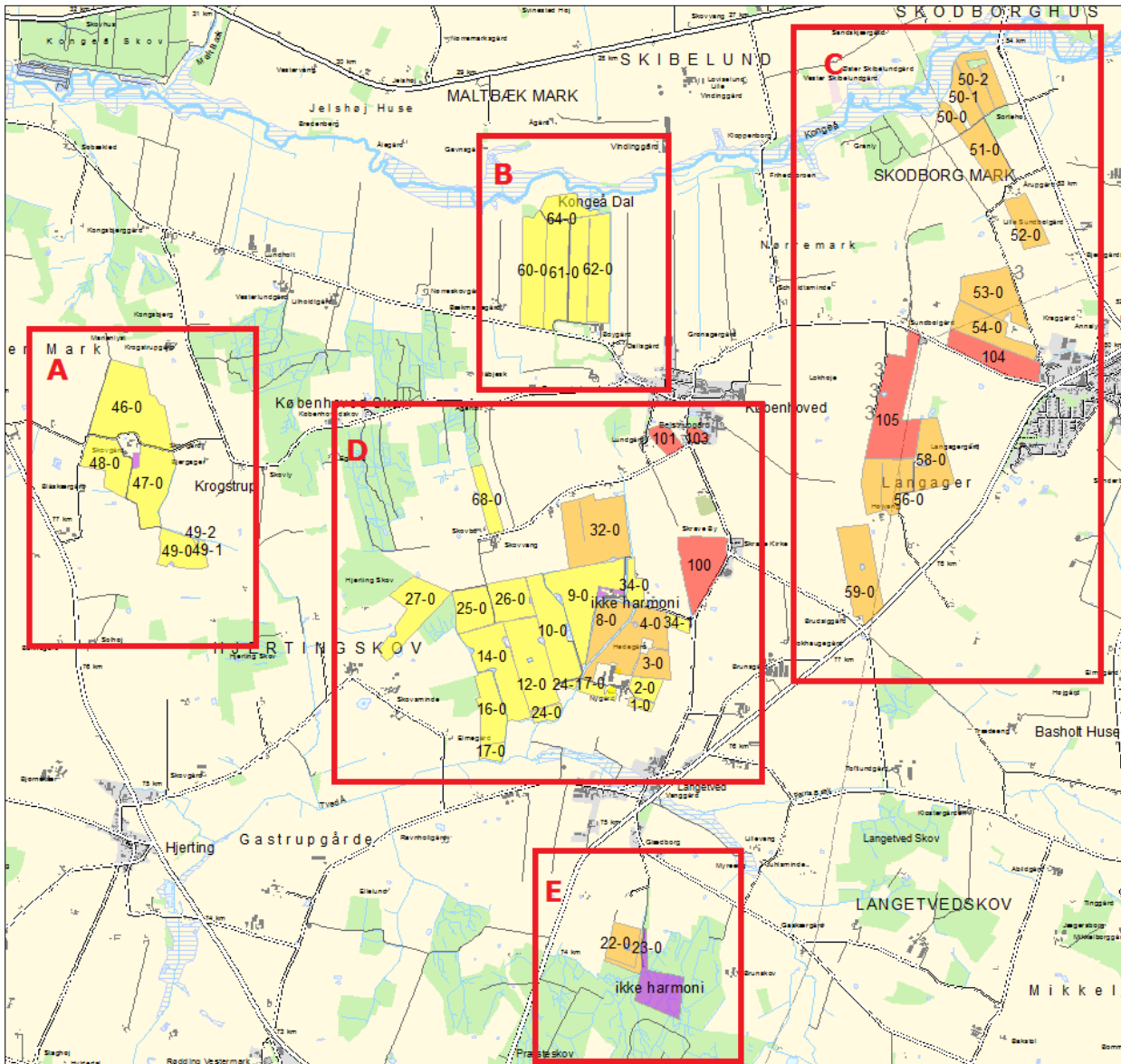
Der er således tilstrækkeligt areal til at opfylde harmonikravet.

Ansøger har oplyst, at al gylle afgasses før det udbringes på ejendommens arealer. Ansøger og dennes konsulent har valgt ikke at tilføre arealerne afgasset biomasse i ansøgningssystemet med henvisning til, at der ikke er fosforklasser på arealerne.

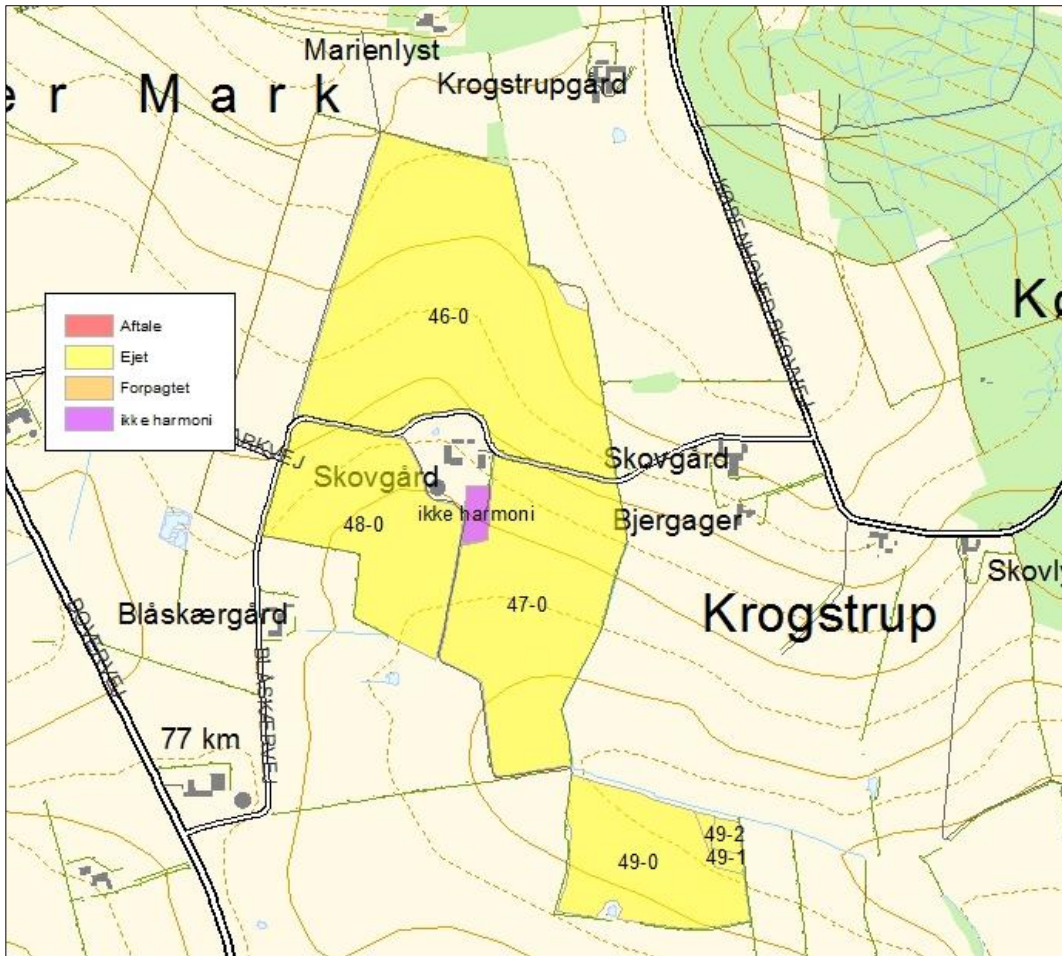
To arealer ligger i NFI hvor der er krav til, at det generelle beskyttelsesniveau overholdes. Vejen Kommune har beregnet (i en kopi af det indsendte ansøgningsskema), at der kan udbringes 140 kg N/DE ved et dyretryk på 2,3 DE/ha og med en udnyttelsesprocent på ned til 70 % uden at udvaskningen i NFI i ansøgt drift overstiger 50 mg/l. Af denne grund vurderer Vejen Kommune, at det er uden betydning om husdyrgødningen tilbageføres som afgasset biomasse (med forhøjet kg N/DE) eller som alm. kvæggylle (scenarieberegning i skema nr. 79487). Fosfor er i beregningen tilbageført uden at forhøje kg P/DE da der ikke er fosforklasser, og det derfor alene er det generelle beskyttelsesniveau mht. fosfor der gælder.

Nogle af ejendommens gylleaftalearealer er bortfaldet siden sidste miljøgodkendelse i 2009. I dette tillæg til miljøgodkendelse er det kun gylleaftalen på Skravevej 9, 6630 der indgår. Dengang blev det vurderet, at det ikke var nødvendigt at udarbejde en arealgodkendelse på disse arealer. I forbindelse med udstedelsen af dette tillæg til miljøgodkendelse ændres der ikke på gødningstildelingen til disse aftalearealer. Arealerne vurderes stadig robuste og kræver derfor ikke særskilt godkendelse.

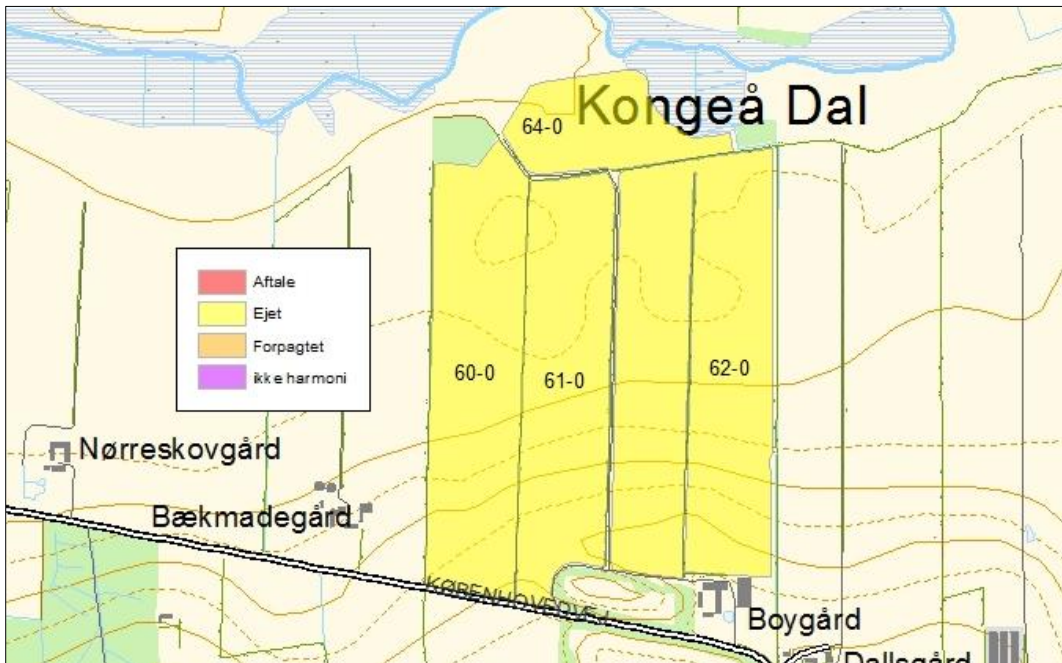
Se nedenstående figurer og tabel for arealernes placering og størrelse.

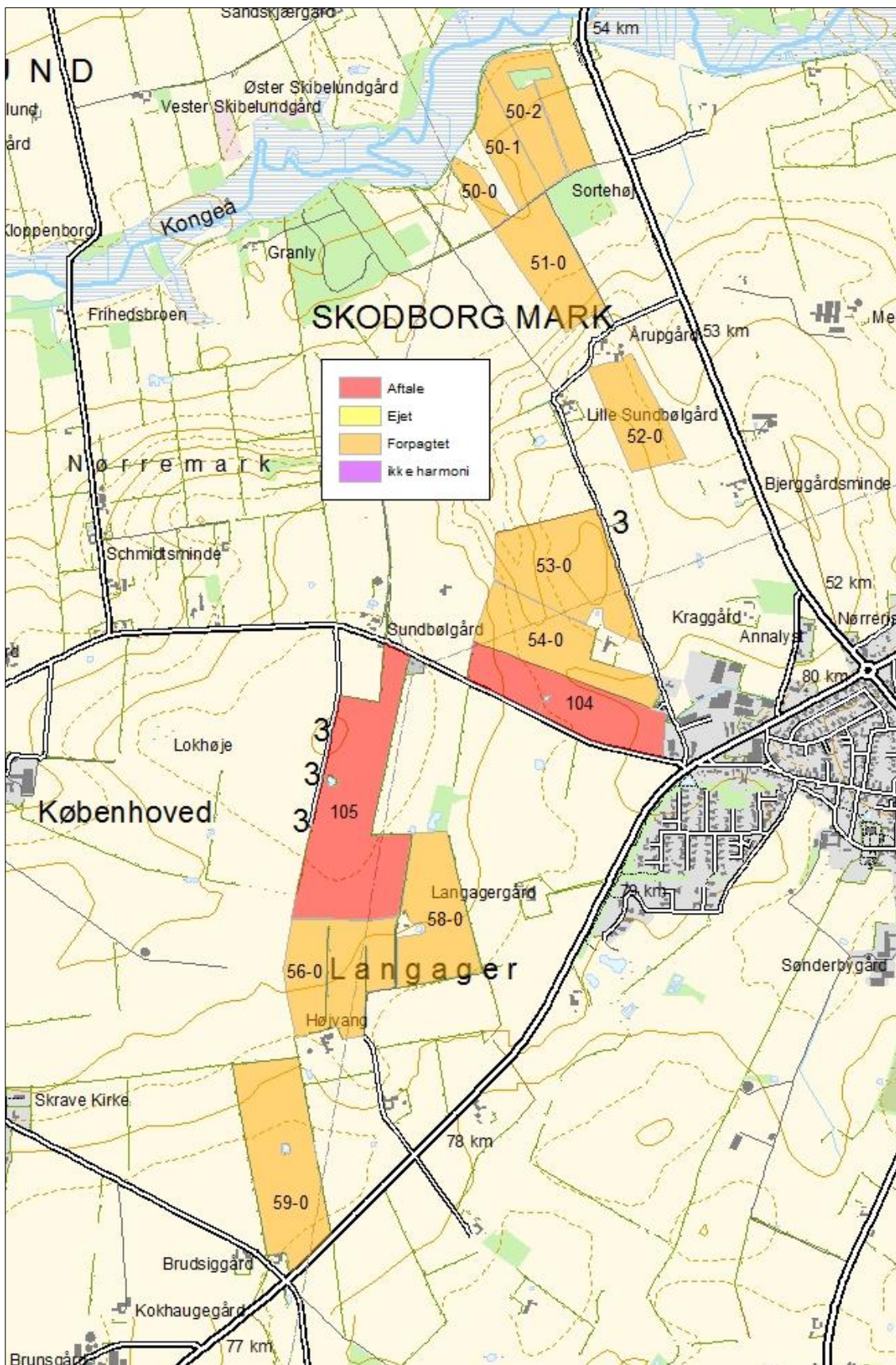
Figur 2. Husdyrbrugets arealer. Oversigtskort.

Figur 2A. Husdyrbrugets arealer.

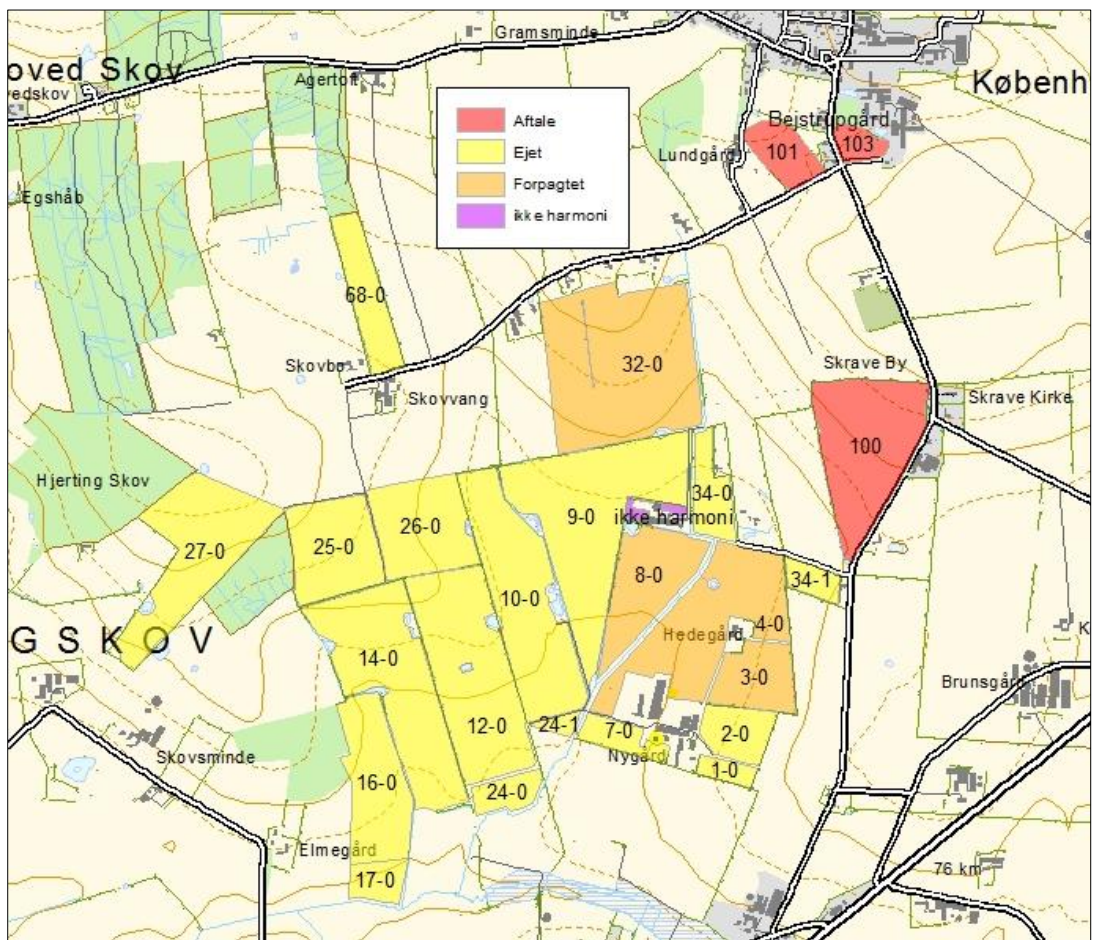

Figur 2B. Husdyrbrugets arealer.

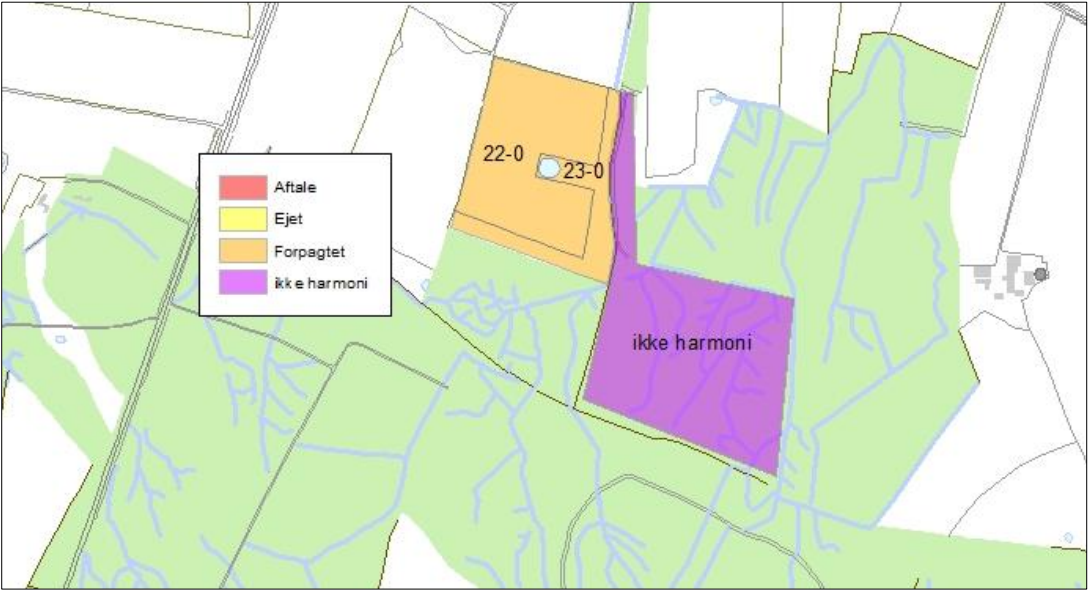

Figur 2C. Husdyrbrugets arealer.

Figur 2D. Husdyrbrugets arealer.

Figur 2E. Husdyrbrugets arealer.

Marknr.	Ha	Ejerforhold	Anvendelse	Markadresse
100	12,37	Aftale	Udbringning	Skravevej 9, 6630 Rødding
101	3,01	Aftale	Udbringning	Skravevej 9, 6630 Rødding
103	1,41	Aftale	Udbringning	Skravevej 9, 6630 Rødding
104	10,45	Aftale	Udbringning	Skravevej 9, 6630 Rødding
105	20,27	Aftale	Udbringning	Skravevej 9, 6630 Rødding
1-0	1,10	Ejet	Udbringning	Skravevej 30, 6630 Rødding
10-0	13,73	Ejet	Udbringning	Skravevej 30, 6630 Rødding
12-0	14,78	Ejet	Udbringning	Skravevej 30, 6630 Rødding
14-0	14,82	Ejet	Udbringning	Skravevej 30, 6630 Rødding
16-0	8,34	Ejet	Udbringning	Skravevej 30, 6630 Rødding
17-0	1,94	Ejet	Udbringning	Skravevej 30, 6630 Rødding
2-0	3,16	Ejet	Udbringning	Skravevej 30, 6630 Rødding
24-0	1,91	Ejet	Udbringning	Skravevej 30, 6630 Rødding
24-1	0,60	Ejet	Udbringning	Skravevej 30, 6630 Rødding
25-0	7,56	Ejet	Udbringning	Skravevej 30, 6630 Rødding
26-0	7,92	Ejet	Udbringning	Skravevej 30, 6630 Rødding
27-0	11,86	Ejet	Udbringning	Skravevej 30, 6630 Rødding
34-0	2,90	Ejet	Udbringning	Skravevej 30, 6630 Rødding
34-1	1,56	Ejet	Udbringning	Skravevej 30, 6630 Rødding
46-0	22,86	Ejet	Udbringning	Skravevej 30, 6630 Rødding
47-0	13,17	Ejet	Udbringning	Skravevej 30, 6630 Rødding
48-0	9,41	Ejet	Udbringning	Skravevej 30, 6630 Rødding
49-0	6,83	Ejet	Udbringning	Skravevej 30, 6630 Rødding
49-1	0,34	Ejet	Udbringning	Skravevej 30, 6630 Rødding
49-2	0,30	Ejet	Udbringning	Skravevej 30, 6630 Rødding
60-0	13,29	Ejet	Udbringning	Skravevej 30, 6630 Rødding
61-0	11,71	Ejet	Udbringning	Skravevej 30, 6630 Rødding
62-0	21,34	Ejet	Udbringning	Skravevej 30, 6630 Rødding
64-0	4,96	Ejet	Udbringning	Skravevej 30, 6630 Rødding
68-0	4,64	Ejet	Udbringning	Skravevej 30, 6630 Rødding
7-0	2,03	Ejet	Udbringning	Skravevej 30, 6630 Rødding
9-0	17,74	Ejet	Udbringning	Skravevej 30, 6630 Rødding
22-0	5,23	Forpagtet	Udbringning	Skravevej 28, 6630 Rødding
23-0	1,90	Forpagtet	Udbringning	Skravevej 28, 6630 Rødding
3-0	4,50	Forpagtet	Udbringning	Skravevej 28, 6630 Rødding
32-0	20,44	Forpagtet	Udbringning	Sdr. Skovvej 7
4-0	12,86	Forpagtet	Udbringning	Skravevej 28, 6630 Rødding
50-0	1,64	Forpagtet	Udbringning	Chr. Sørensensvej 10

50-1	4,20	Forpagtet	Udbringning	Chr. Sørensensvej 10
50-2	8,60	Forpagtet	Udbringning	Chr. Sørensensvej 10
51-0	7,71	Forpagtet	Udbringning	Chr. Sørensensvej 10
52-0	6,45	Forpagtet	Udbringning	Chr. Sørensensvej 10
53-0	12,34	Forpagtet	Udbringning	Chr. Sørensensvej 10
54-0	9,65	Forpagtet	Udbringning	Chr. Sørensensvej 10
56-0	11,93	Forpagtet	Udbringning	Brudsigvej 1
58-0	9,88	Forpagtet	Udbringning	Brudsigvej 1
59-0	14,36	Forpagtet	Udbringning	Brudsigvej 1
8-0	7,13	Forpagtet	Udbringning	Skravevej 28, 6630 Rødding
ikke harmoni	9,33	Ejet	Ikke harmoni	Skravevej 30, 6630 Rødding
ikke harmoni	0,58	Ejet	Ikke harmoni	Skravevej 30, 6630 Rødding
ikke harmoni	0,49	Ejet	Ikke harmoni	Skravevej 30, 6630 Rødding

Tabel 4. Arealer.

3 Redegørelse og vurdering

Vejen Kommune har i henhold § 19 - § 26 i Husdyrgodkendelsesloven vurderet projektets mulige påvirkning af miljøet og omgivelserne.

Kommunen har på grundlag af ansøgningen og miljøredøgørelsen foretaget en vurdering af de forskellige påvirkninger fra husdyrbrugets anlæg og udbringningsarealer. Disse vurderinger ligger til grund for de vilkår, der er angivet i afsnit 1. Vurderingen er foretaget i det nedenstående afsnit.

Generelle forhold

Husdyrproduktionen

Sidste registrering af dyreholdets omfang er sket i forbindelse med miljøtilsyn den 24. februar 2015. Registreringen var ikke i overensstemmelse med husdyrbrugets nuværende produktion, da miljøgodkendelsen fra 2009 ikke er blevet udnyttet fuldt ud. Husdyrbrugets tilladte produktion er blevet fastlagt ud fra det opnåede dyrehold ved godkendelsens udløb.

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er påbegyndt udnyttet inden 2 år fra denne afgørelse. Ved påbegyndt udnyttet menes, at evt. byggeri er startet, eller ændring/udvidelse af dyrehold er indledt.

Ansøger ønsker at have 5 år til udvidelsen af dyreholdet. Dette er begrundet i, at der skal laves omfattende byggeri og at ansøger ønsker at basere produktionsændringen på eget opdræt i stedet for køb af nye dyr, der kan være eventuelle smittebærere.

Tidsplan over udvidelse i etaper:

År 1: Byggeri af sengebåsestald.

År 2: Byggeri af kalvestald.

År 3: Etablering af befæstet ensilageplads.

År 4: Byggeri af velfærds- og kælvningsfodeling.

Husdyrholdet forventes udvidet løbende samtidig med at byggeriet skrider frem.

På baggrund af ovennævnte begrundelse giver Vejen Kommune en tidsfrist på 5 år for udvidelse af dyreholdet på Skravevej 28-30, 6630 Rødding.

Anlæg og begrænsning af eventuelle gener for naboer

Husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 8 og 20 omhandler en række afstandskrav.

Afstande, samt lovpligtige afstandskrav, jf. §§ 6 og 8 i Husdyrgodkendelsesloven, fra de nye og eksisterende stalde samt den nye plansilo er vist i tabel 5. For § 6 gælder, at der ikke må ske etablering af anlæg eller udvidelser, der medfører forøget forurening inden for afstandskravet. For § 8 gælder, at der ikke må ske nyetablering indenfor afstandskravet.

Vejen Kommune vurderer, at de generelle afstandskrav er nok til at sikre, at der ikke sker forurening eller gene af omgivelserne.

Husdyrgodkendelseslovens § 20 vedrørende genegrænser vil blive behandlet efterfølgende.

§§	Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
8	Nabobebyggelse	Ca. 470 m	Fra ny stald til nabo mod nord	50 m
8	Naboskel	Ca. 32 m	Fra nyt kalvehus til naboskel mod syd. Ny kostald og ny kælvningsstald ligger ca. 8 meter fra eget skel.	30 m
8	Beboelse på samme ejendom	Ca. 130 m	Fra nyt kalvehus til stuehus	15 m
8	Levnedsvirksomhed	> 25 m	Ingen i nærheden	25 m
8	Fælles vandindvindingsanlæg	Ca. 3.600 m	Fra nyt kalvehus til vandværksboring i Rødding	50 m
8	Enkelt vandindvindingsanlæg	Ca. 125 m	Fra nyt kalvehus til vandforsyningsboring i gårdspladsen	25 m
8	Vandløb	Ca. 40 m	Til vandløb vest for ejendommen	15 m
8	Dræn	> 15 m	Ingen dræn i nærheden	15 m
8	Sø	Ca. 309 m	Sø på mark sydvest for ejendommen	15 m
8	Offentlig- og privat fællesvej	> 15 m	Ingen privat vej i nærheden	15 m
8	Vandløb eller sø > 100 m ²	Ca. 215 m	Fra gylleholder til vandløb vest for ejendommen	100 m
6	Byzone	Ca. 3.010 m	Fra ejendommen til byzone ved Skodborg	50 m
6	Samlet bebyggelse	Ca. 630 m	Fra nyt kalvehus til samlet bebyggelse ved Gastrupvej	50 m
6	Sommerhusområde	> 300 m	Ingen i nærheden	50 m
6	Boligområde/Blandet bolig og erhverv	Ca. 525 m	Til kommuneplanramme 19.B.16. Boligformål og offentlige formål.	50 m

Tabel 5. Oversigt over afstande fra anlæg til nærmeste punkt, hvor der er afstandskrav ifølge Husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8.

Lokalisering og Planrammer

Nærmeste lokalplaner i området er lokalplan nr. 239 (ca. 1,2 km nordøst for ejendommen) – Lokalplan for et område til offentlige formål.

Der er ingen lokalplaner under tilblivelse eller i forslag i området omkring ejendommen.

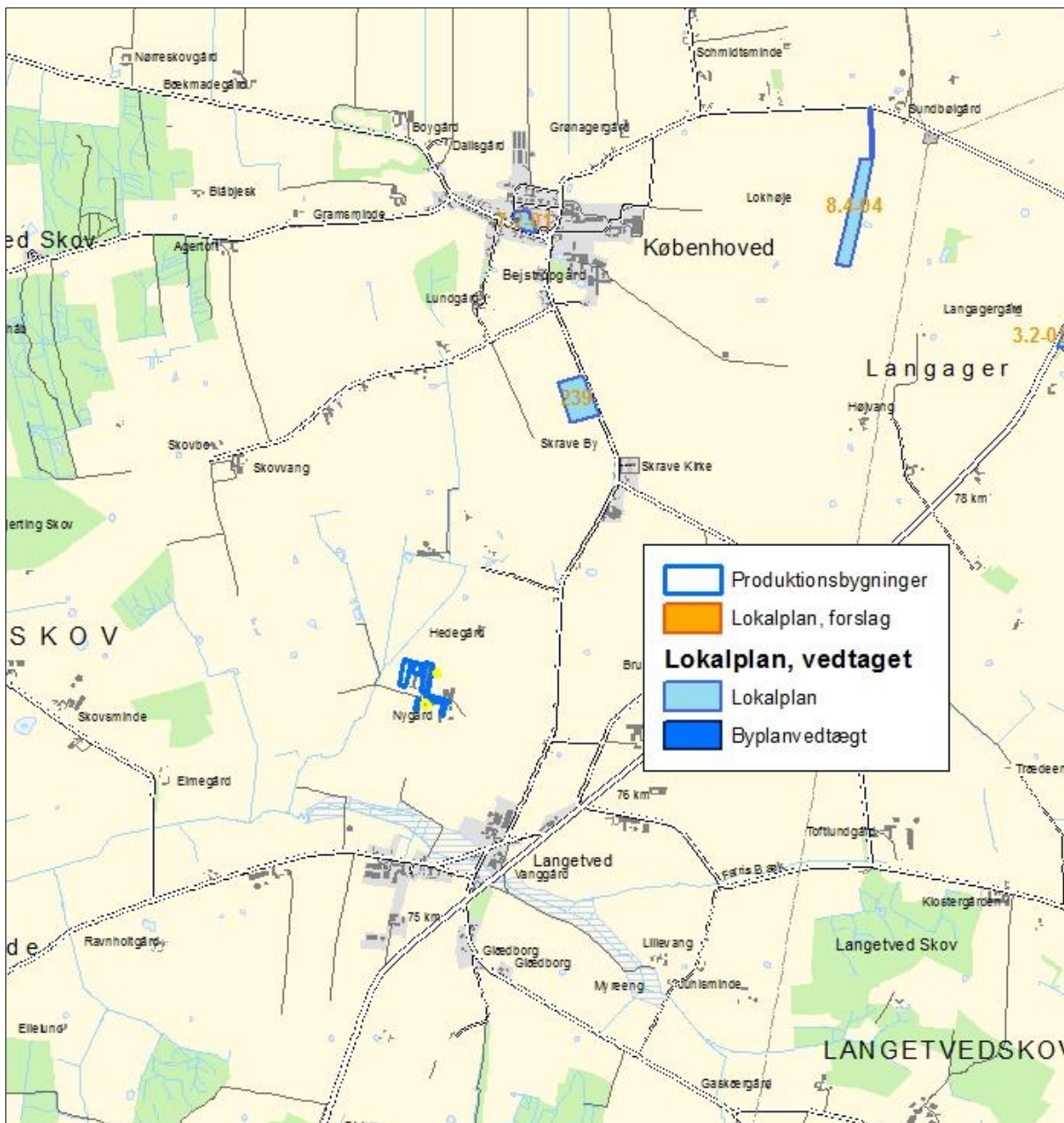
Husdyrgodkendelseslovens § 20 siger, at kommunen skal sikre sig, at risikoen for forurening eller væsentlige gener begrænses hvis ændring af anlægget på husdyrbruget foretages indenfor 300 m fra:

- En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren.

- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel i fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.
- Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.

Vejen Kommune vurderer, at risikoen for forurening og væsentlige gener for omgivelserne er begrænset, da anlæggets placering i forhold til husdyrgodkendelseslovens genegrænser i § 20 er overholdt.

Afstandsforholdene vurderes i afsnittene om lugt, til- og frakørsel samt støj.

Figur 3. Husdyrbrugets placering.

Husdyrgødning og opbevaringsanlæg

Gylle fra ejendommen afhentes af biogasselskab. Der returneres afgasset biomasse til ejendommens ejede og lejede gyllebeholdere.

Fast husdyrgødning/dybstrøelse opbevares på anden ejet ejendom (Skravevej 24). Fast husdyrgødning, der har været opbevaret i mere end 3 måneder, enten på møddingsplads eller i stald, opbevares i markstak, såfremt der ikke kan ske udbringning.

Gødningsproduktionen er ifølge ansøgning angivet til:

Gødningstype	Mængder
Flydende husdyrgødning inkl. vandspild og rengøringsvand	Ca. 26.180 m ³
Fast husdyrgødning / Dybstrøelse	Ca. 1.470 m ³

Tabel 6. Gødningsproduktion.

Husdyrbruget skal have den nødvendige opbevaringskapacitet til opbevaring af husdyrgødning, rengøringsvand, vandspild samt overfladevand i forbindelse med husdyrproduktionen. Der skelnes mellem følgende former for spildevand:

- Rengøringsvand og overfladevand, der kommer i forbindelse med husdyrgødning, som ledes til opbevaringsbeholder for flydende husdyrgødning.
- Sanitært spildevand, som ledes til septiktank eller offentlig kloakering.
- Overfladevand fra tage og udendørsarealer, som ikke kommer i forbindelse med husdyrgødning, og derfor må ledes til dræn for regnvand eller udsprinkles efter forudgående tilladelse.

Der er følgende opbevaringsanlæg på ejendommen:

Opbevaringsanlæg	Opførelse, år	Kapacitet m ³
Gyllebeholder, Skravevej 30 (ejet)	1994	3.000
Gyllebeholder, Hjertingskovvej 21 (lejet)	1991	1.000
Gyllebeholder, Brudsigvej 2 (lejet)	1993	1.000
Gyllebeholder, Chr. Sørensensvej 10 (lejet)	1997	1000
Gyllebeholder, Chr. Sørensensvej 10 (lejet)	1985	800
Gyllebeholder, Dover Markvej 3 (lejet)	1994	3.100
Gyllebeholder, Skravevej 24 (ejet)	1994	2.500
Gyllebeholder, Skravevej 24 (ejet)	1987	500
Gyllebeholder, Skravevej 9 (lejet)	1979	1.000
Gyllebeholder, Københovedvej 9 (lejet)	1994	1.200*
Gyllebeholder, Københovedvej 9 (lejet)	1997	1.200*
Kanaler eksisterende stald	2000	700
Kanaler ny stald	-	2.600
Samlet kapacitet gylle		19.600 m³

Tabel 7. Oversigt over opbevaringsanlæg.

Beholdere på Skravevej 24 samt den vestligste beholder på Københovedvej 9 ligger indenfor 100 m fra vandløb og søer⁴. Der er etableret alarmsystem, og beholderne modtager beholderkontrol hvert 5. år.

Alle øvrige beholdere ligger udenfor risikoområder.

Med en samlet gødningsproduktion på ca. 26.180 m³ gylle og en opbevaringskapacitet på 19.600 m³ er der en opbevaringskapacitet til ejendommen på $(19.600/26.180 \cdot 12 \text{ mdr.})$ 9 måneder.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens anbefaling om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet er således opfyldt.

Med en samlet gødningsproduktion på ca. 1.460 ton (2.480 m³) fast møg og en ekstern opbevaringskapacitet på ca. 500 m³ er der en opbevaringskapacitet på $(500/2.480 \cdot 12 \text{ mdr.})$ 2 måneder.

Opbevaring af fast gødning skal ske på møddingsplads med afløb til opsamlingsbeholder eller i stalde i 3-4 mdr. Stak på møddingsplads skal til enhver tid være overdækket, til reduktion af lugt og ammoniakfordampning.

Kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. kan oplagres i marken, når oplaget er overdækket med kompostdug eller lufttæt materiale. Opbevaringen må ikke medføre risiko for forurening af grund- eller overfladevand og oplaget skal opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens afstandskrav for placering af stalde, møddinger mv. Fra møddingspladsen kan den komposterede husdyrgødning lægges i overdækket markstak, som angivet nedenfor. Ved udlægning af markstakke skal der føres årlige optegnelser over oplagringsperiode og placering, f.eks. angivelser på kort.

Idet den dybstrøelse typisk opbevares i stalde i 1-2 måneder, vurderes det, at der for ejendommen er tilstrækkelig med opbevaringskapacitet til husdyrbrugets faste husdyrgødning/dybstrøelse.

Ammoniakfordampning

Ved udvidelser eller nyetableringer af husdyrbrug over 75 DE stilles generelle krav om reduktion af ammoniakfordampningen fra staldanlægget med en minimumsreduktion på 30 %. Denne reduktion beregnes i forhold til et referencestaldsystem, der er et tidssvarende staldsystem beregnet med normtal for 2005/2006. Kravet om reduceret ammoniakemission gælder for udvidelser samt stalde, der renoveres, men kan efterleves ved reduktion af ammoniaktabet for både de eksisterende og det nye anlæg.

Den samlede beregnede ammoniakemission fra stalde og gødningslagre er ca. 8.081 kg N/år, hvilket er en forøgelse på ca. 4.229 kg N/år.

Jf. www.husdyrgodkendelse.dk bliver ammoniakemissionen ca. 547 kg N/år mindre end krævet med det valgte system, og det generelle ammoniakkrav til det nyetablerede anlæg på minimum 30 % er således opfyldt.

Foruden det generelle ammoniakreduktionskrav ligger der et krav til anvendelsen af Bedste Tilgængelige Teknik (BAT) – se særskilt afsnit herom.

---

⁴ Bekendtgørelse nr. 764 af 28.06.2012 (husdyrgødningsbekendtgørelsen).

Lugt

Lugt stammer fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning, fra håndteringen af ensilage, vask af malkeanlægget/staldene og fra selve staldene.

Lugtemission fra staldene og geneafstand fra beboelsesområder er beregnet ud fra følgende:

Afstand til nærmeste byzone (Skodborg) er ca. 3 km, afstand til nærmeste samlede bebyggelse (Københoved) er ca. 1,9 km og afstand til nærmeste nabo uden landbrugspligt er ca. 450 m. Der er ikke andre ejendomme med husdyrbrug over 75 DE indenfor 300 m.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau, som udgangspunkt, er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest skulle have en højere tolerancetærskel end beboere i byområder. Lugtgeneafstandene beregnes i ansøgningssystemet efter to forskellige metoder, hhv. den ny lugtvejledning, der er beskrevet i "Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug", og FMK-vejledningen ("Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" udgivet af FMK, 2. udgave). Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ifølge beregningerne udført i ansøgningsskemaet vil geneafstanden i forhold til byzone være ca. 879 m, samlet bebyggelse ca. 654 m og enkelt bolig ca. 226 m. Geneafstandene er overholdt, da der ikke er byzone eller nabobeboelser indenfor 1,2 gange geneafstanden (tabel 8).

Ved lugtberegning regnes fra midten af den samlede bygningsmasse med dyr. Derfor er afstanden anderledes end den faktiske afstand. Kriterierne for maksimal lugt på $5 \text{ OU}_e/\text{m}^3$ for byzone, $7 \text{ OU}_e/\text{m}^3$ for samlet bebyggelse og $15 \text{ OU}_e/\text{m}^3$ for enkeltbolig er dermed overholdt.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener.

Område	Beregningsmodel	Samlet Ukorrigeret	Korrigeret geneafstand, ansøgt drift	Korrigeret geneafstand, nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	878,80 m	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	Ny	653,38 m	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig	Ny	225,27 m	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand

Tabel 8. Lugtgeneafstande for husdyrbruget (www.husdyrgodkendelse.dk).

Husdyrgodkendelseslovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for de tre typer er overholdt. Vejen Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Lugt i forbindelse med transport behandles under afsnittet "udbringning af husdyrgødning".

Det forventes ikke, at lugt fra ejendommens husdyrproduktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, m.m. vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres for beboelser i det åbne land. Der henvises til reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Spildevand

Ansøger oplyser, at spildevand fra bedriften består af:

- Rengøringsvand fra malkeanlæg
- Rengøringsvand fra vask af maskiner
- Overfladevand fra ensilageanlæg
- Tagvand
- Sanitært spildevand fra driftsbygninger.

Der forventes ingen stigning i spildevandsmængden som følge af udvidelsen. Den forventede mængde spildevand fra vask af malkestald er 200 m³.

Rengøringsvandet fra vask af malkestald opsamles i en tank og udbringes som husdyrgødning.

Sanitært spildevand ledes til en lukket tank. Der er tømningsordning ved Vejen Kommune.

Vand fra plansiloanlæg og vaskeplads ledes til gyllebeholder. Der er en separat beholder på ejendommen til opsamling af ensilagesaft.

Tagvand og overfladevand fra befæstede arealer, som ikke kommer i kontakt med foder eller gødning er tidligere blevet ledt til Lundsæk. Vejen Kommune vurderer, at rent tagvand og overfladevand fra eksisterende og projekterede bygninger og befæstede arealer skal nedsives på ejendommen.

Ansøger etablerer en opsamlingsrende, hvorfra overfaldevandet kan nedsive. Tilladelserne til afledning af spildevand skal gives særskilt fra miljøgodkendelsen, da de ikke er omfattet Husdyrgodkendelsesloven.

I forbindelse med opførelse af de nye stalde gøres der hermed opmærksom på, at afløb skal udføres af aut. kloakmester jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Vejen Kommune vurderer, at de forholdsvis store mængder spildevand fra kvægbrug kan udgøre en miljørisiko. Der stilles derfor vilkår om udarbejdelse af en spildevandsplan for hele ejendommen.

Det vurderes, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand samt de stillede vilkår er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Til- og frakørselsforhold

Skemaet nedenfor angiver antal transporter. En transport vil omfatte både til- og frakørsel. Intern transport f. eks. i forbindelse med fodring er ikke inkl. i ovennævnte oversigt. Villkår relateret til til- og frakørsel (trafik på egen grund) stilles i afsnittet vedrørende støj i godkendelsen.

Omfanget af antal til- og frakørsler pr. år er jf. ansøgningen:

Transporttype	Antal transporter pr. år	
	Nudrift	Ansøgt
Udbringning af husdyrgødning, fast	6	15
Udbringning af husdyrgødning, flydende	918	1.020
Grovfoder (ensilage)	1.366	1.366
Halm	25	35
Foder (kraftfoder)	52	52
Handelsgødning	1	1
Brændstof	10	10
Mælk	365	365
Levende dyr fra ejendommen (slagt + levebrug)	26+52=78	26+52=78
Levende dyr til ejendommen	0	0
Døde dyr	52	52
Diverse (rengøringsmidler, mineraler m.m.)	12	12
I alt pr. år	2.885	3.006

Tabel 9. Til- og frakørsel.

Der er to driftsmæssige tilkørsler til ejendommen. Disse er i hhv. østgående og vestgående retning syd for ejendommen. Derudover er der en enkelt tilkørsel fra offentlig vej til husdyrbruget.

Husdyrbruget har etableret asfaltbelagte transportveje omkring ejendommen, hvilket letter transporten af mælk og varer til og fra ejendommen. Der er mindre risiko for fastkørsel på mudrede veje, det giver større farbarhed og mindsker støvproblemer.

Afhentning af gylle sker v. lastbiler fra et biogasanlæg, der ligeledes afleverer gyllen i diverse gyllebeholdere tilknyttet husdyrbruget på Skravevej 30. Der foretages ingen pumpning fra kanaler under stald til gyllebeholder, idet der suges direkte fra fortanke under stalde.

Udbringning af gylle sker ved ejer selv.

Samlet stiger antallet af til- og frakørsler fra ca. 2.885 til ca. 3.006 dvs. en stigning på ca. 121 transporter (ca. 5 %).

Mælketransporterne foregår hver dag året rundt. Afhentning af mælk sker som regel i tidsrummet 02.00– 02.30, men der kan ske ændringer. Andre transporter foregår normal i dag-

timerne og på hverdage. I højsæsonen kan det blive nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Intern transport og trafik på ejendommen i forbindelse med til- og frakørsel vurderes ikke at medføre væsentlige gener for omgivelserne. Vilkår relateret til støj i forbindelse med til- og frakørsel (trafik på egen grund) stilles i afsnittet vedrørende støj i godkendelsen.

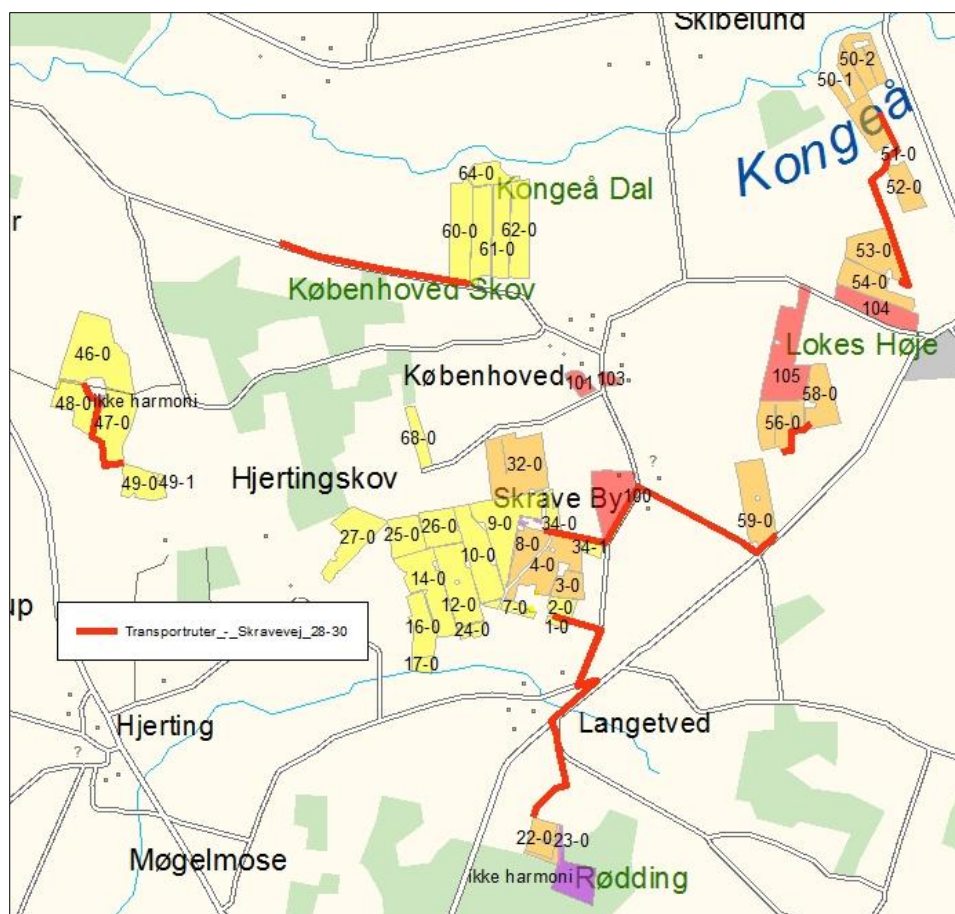
Det er Vejen Kommunes vurdering, at der er gode adgangsforhold ved ejendommen i forbindelse med transport til og fra ejendommen.

Vejen Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at transporterne til og fra husdyrbrugens produktionsanlæg ikke vil være til væsentlig gene for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de stillede vilkår overholdes.

Miljøgodkendelsen meddeles jf. Husdyrgodkendelsesloven, og der kan ikke stilles vilkår til trafik/kørsel på offentlig vej. Dette reguleres af færdselsloven.

Udbringning af husdyrgødning

Transportruterne der benyttes ved udbringning af husdyrgødning er vist i nedenstående figur.

Figur 4. Transportruter til udbringning af husdyrgødning.

Alle udbringningsarealer ligger mindre end 5 km fra ejendommen på Skråvevej 28-30. Gyllen skal dog ikke transporteres så langt, idet der er en del lejede gyllebeholdere ved både de lejede og forpagtede arealer.

Ejer afhenter husdyrgødningen i ejede og lejede beholdere, når denne skal udbringes.

En del af udbringningsarealerne er beliggende mindre end 200 m fra byzone ved Skodborg. Jf. Husdyrgødningsbekendtgørelse er der restriktioner på udbringning af husdyrgødning på arealer mindre end 200 m fra byzone, sommerhusområder og områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål.

Det er kommunens vurdering, at udkørslen af husdyrgødning, med de stillede vilkår, ikke vil give anledning til unødige gener for omgivelserne.

Støj

Ansøger oplyser, vedrørende støj fra intern transport, omfang, tid, placering, at:

Støjbelastning af naboer kan forekomme i forbindelse med intern transport, pumper, kompressorer, staldventilation mv.

Støj fra interne transportere sker primært ved fodring af dyrene. Støj vil ske ved staldanlægget og i tidsrummet fra 05.00 – 09.00. Grundet afstanden til nabo, vil generne fra disse være yderst begrænset.

Ligeledes forventes der støj fra levering og daglig blanding af foder. Kraftfoder leveres ca. 2 gange pr. måned i tidsrummet kl. 08.00 til 18.00. Fodret tippes og det tager cirka 10 minutter pr. leverance.

Der vil komme minimal støj i forbindelse med malkning og køling af mælken. Vacuumpumpe og kompressor til køling af mælk er i drift 3 gange i døgnet. Dette er kl 06.00 - 8.30; 14.00 - 16.30 og 22.00 - 00.30. Pumpe og kompressor er placeret i kælder under malkestald, og afgiver derved minimal støj til omgivelserne.

Kompressor placeret i værksted anvendes efter behov i dagtimerne – primært indendørs.

Støj fra kornvalse vil ske hver anden dag, hvor den er i drift fra 10.00 - 12.00. Den er ligeledes placeret indendørs.

Støj fra gyllehåndtering vil desuden forekomme kortvarigt fra sugepumpe på lastbiler i forbindelse med afhentning af rågylle. Rågyllen afhentes inden for normal arbejdstid, ca. 07.00 – 18.00.

Afhentning af mælk sker pt. ca. kl. 02.00 men mejeriet kan ændre på afhentningstidspunktet. Støj under mælkeafhentning vil derfor forekomme på varierende tidspunkter.

Endvidere forventes støj fra eksterne transportere. Afhentning af dyr sker oftest mellem kl. 05.00 og 09.00 og varer ca. 10 minutter.

Nedenstående viser driftsperiode for de forskellige støjkloder:

Malkning og vask af anlæg:	06.00-08.30, 14.00 – 16.30 og 22.00 - 00.30
Udfodring:	05.00 – 09.00 (ca. 3 timer dagligt)
Gyllehåndtering:	08.00 - 18.00 (ca. 15-20 minutter en gang ugentlig)
Blanding af grovfoder:	05.00 – 09.00 (ca. 3 timer dagligt)

Der er naturlig ventilation i samtlige stalde.

Det vurderes, at der er foretaget tiltag på ejendommen for at reducere støjbelastningen for de omkringboende, og at støjniveauet på ejendommen sandsynligvis ikke vil blive til gene for nabolaget.

I Støjvejledningen⁵ anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Man bør ved fastlæggelse af støjgrænser, ved de nærmeste boliger, anvende de grænseværdier der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i godkendelsen.

Det vurderes, at støjgrænserne vil blive overholdt, da de fleste støjklider primært er aktive i driftsperioden mellem kl. 7.00 og 18.00. Der vil dagligt være støj fra malkeanlægget og foderblandeanlægget fra kl. ca. 05.00 og ligeledes fra malkeanlægget efter kl. 18.00. Støjgenerne fra malkeanlægget er søgt reduceret ved at placere kompressoren i kælderen under malkestalden.

Der stilles generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser samt vilkår om, at en beregning/måling af støjniveauet i omgivelserne kan kræves, såfremt tilsynsmyndigheden Vejen Kommune finder, at eventuelle klager er velbegrundede.

Fluer og skadedyr

Fluer på ejendommen bekæmpes ved godkendte bekæmpelsesmidler og god hygiejne.

Hvis der opstår problemer med fluer, vil de blive bekæmpet efter de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Rottebekæmpelse foretages af Vejen Kommune.

Rotter overfører sygdomme, æder mad og husdyrfoder og ødelægger bygninger og kloaksystemer. Enhver, der opdager rotter, har pligt til at anmelde det til kommunen. Det gælder for både private og virksomheder. Man kan forebygge rotter ved at rydde op udendørs, så de ikke har mulighed for at bygge rede og ved at sørge for, at de ikke har adgang til madrester, foderrester og korn.

Vejen Kommune henstiller til, at de autoriserede kasser med rottegift placeres og tilses, så mennesker og husdyr ikke uforvarende kommer i kontakt med giften, og at der generelt holdes pænt og ryddeligt omkring ejendommen.

Der stilles vilkår om, at fluer bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Vejen Kommune vurderer på baggrund af det oplyste, at der efter projektets gennemførelse, med de stillede vilkår, ikke vil ske en væsentlig opformering af fluer og skadedyr på husdyrbruget, og at ejendommens skadedyrsbekæmpelse vil være tilfredsstillende.

Støv

Ansøger oplyser (indsat i kursiv), at i forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Ved udvidelsen vil foderforbruget stige, men da blandingen i sig selv ikke forårsager væsentlige støvgener, vil der derfor ikke ske en forøgelse af eventuelle støvgener ved udvidelsen.

---

⁵ Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder".

Der forventes ingen væsentlige problemer med støv fra husdyrbruget. Der henvises dog til god landmandspraksis, således at al transport til og fra bedriften og levering af foder foregår ved brug af hensynsfuld og effektiv kørsel mht. udnyttelse af kapacitet.

Vejen Kommune vurderer, at eventuel støvafgivelse fra produktionsanlægget ikke vil medføre væsentlige gener ved nabobeboelser og uden for bedriftens arealer i øvrigt.

Der fastsættes vilkår om, at driften ikke må medføre væsentlige støvgener.

Lys

Ansøger oplyser (*kursiv*), at *der er lys i staldene hele døgnet, men om natten sænkes intensiteten.*

Der er lyskilder (orienteringslys) rundt om ejendommen udendørs. Der er et kraftigt arbejdslys ved plansiloen, som er tændt, når der er behov for lys ved arbejde.

På stalden er placeret mindre lyskilder som orienteringslys og grundet lysstyrken, vil det ikke kunne genere omkringboende eller folk i området.

I forbindelse med fodring i vintermånederne vil der forekomme lys fra traktorprojektorer.

Der er ovenlysplader på eksisterende stalde og på den projekterede kostald og kalvestald.

Der sættes vilkår til at kraftigt arbejdslys slukkes umiddelbart efter endt arbejde i området omkring lysmasten.

Det vurderes, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med ejendommens belysning. Dog fastsættes generelt vilkår om, at ejendommens drift ikke må medføre væsentlige lysgener.

Oplag af olie og kemikalier

Ansøger oplyser, (*kursiv*), at *mængden af pesticider der opbevares ad gangen er ca. 10 liter. Resten afleveres til forhandler såfremt de ikke benyttes og er uåbnede. Åbnede rester anvendes næste sæson.*

Opbevaring af kemi, pesticider og desinfektionsmidler sker i værkstedet. Pesticider opbevares i et aflåst kemikalierum, hvor der ikke kan ske afløb til rist eller dræn.

Påfyldning af marksprøjte sker manuelt og under overvågning. Rengøring af marksprøjte sker i marken med skyllevand fra fastmonteret tank på marksprøjten.

Påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler sker ikke ved direkte opsugning fra søer, vandløb eller brønde og borer. Der er ikke risiko for afløb til dræn eller vandløb.

Opbevaring af dieselolie sker indendørs, hvor der er betonunderlag under dieseltankene. Spildolie opbevares i olietromler til formålet, og ligeledes på fast, tæt underlag.

Opbevaring af olie og diesel sker i typegodkendte beholdere/tromler, der står på fast tæt bund og overdækkede, således at spild kan opsamles og at der ikke kan ske afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Der forefindes en 5.900 l dieselolietank fra 2006 samt en 2.500 l dieselolietank fra 1997 på husdyrbruget.

Der stilles vilkår om, at håndtering af brændstof skal foregå sådan, at der ikke opstår risiko for forurening af jord og grundvand.

For at forebygge spild og forurening som følge af oplag af olie og kemikalier, stilles der vilkår til opbevaring og bortskaffelse.

Affald

Ansøger oplyser (*kursiv*), at erhverveaffald opbevares i en særskilt container. Der er tale om en 6 m³ frontlæsser container. Denne afhentes af Flemming Poulsen efter behov.

Øvrigt affald opbevares i grønne skraldespande, som afhentes af dagrenovation fra Vejen Kommune. Der sker fast afhentning.

Affald opdeles så dåser og papir/pap går på genbrug.

På ejendommen forefindes der ca. 400 liter olieaffald årligt. Olieaffaldet opbevares i olietønder til formålet. Tønderne er med låg. Olieaffaldet afhentes af Olieservice.

Dunke fra kemikalieaffald og fra rengørings og desinficeringsmidler afleveres rengjorte til dagrenovation.

Veterinært affald afleveres på den kommunale genbrugsplads. Dyrlæge medtager det affald og de rester der er benyttet ved besøg. Virksomhedens veterinær affald opbevares utilgængeligt for uvedkommende.

Døde dyr opbevares overdækkede af en kadaverkappe på en betonplads. Der sker afhentning af døde dyr efter behov. Der er ikke tilmeldt fast afhentning, men afhentningen sker ved DAKA, der afhenter med en dags varsel, eller indenfor 24 timer efter melding. Døde dyr afhentes ca. 1 gang om ugen. Der kan dog ikke nøjagtig sættes et antal afhentninger på døde dyr, idet det er variabel i forbindelse med eventuelle problemer i besætningen m.v.

Opbevaring og afhentning af selvdøde og aflivede dyr reguleres af "Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr"⁶.

Virksomheden modtager ikke affaldsprodukter f.eks. slam eller mucosa til jordbrugsformål.

Vejen Kommune gør opmærksom på, at bortskaffelse af affald fra ejendommen skal ske i overensstemmelse med regulativet for Erhvervsaffald og affaldsbekendtgørelsen.

Jf. ovenstående, vurderer Vejen Kommune, at håndtering af affald sker på forsvarlig vis, og der stilles ikke skærpede vilkår.

Vand og energiforbrug

Energi	Efter udvidelse - mængde pr. år
Elforbrug	360.000 kWh
Dieselolie	Ca. 5.000 L

Tabel 10. Energiforbrug

⁶ Fødevareministeriet, Bek. nr. 558 af 01.06.2011.

Vand	Efter udvidelse - mængde pr. år
Drikkevand	ca. 30.210 m ³
Vaskevand m.m.	ca. 300 m ³
Markvanding *	ca. 100 ha

Tabel 11. Vandforbrug *Samlet indvindingstilladelse på ca. 100.000 m³.

Beregninger på energiforbruget viser, at forbruget på ejendommen ligger ca. 40 % under det forventelige niveau. Der er ikke de store besparelser at finde, og der stilles derfor ikke krav til, at ejendommen skal have besøg af en energikonsulent. Beregningerne er foretaget ud fra de oplysninger, som er angivet i ansøgningen af ansøger og/eller dennes konsulent.

Drikkevandsforsyningen sker via egen boring, og der stilles vilkår til etablering af vandur, så det faktiske vandforbrug til husdyrholdet fremover kan registreres.

Der er ved at blive udarbejdet en tilladelse til indvinding af drikkevand til dyrene.

Risici

Ansøgningens redegørelse for mulige uheld inklusiv begrænsning af risiko for og gene/forurening ved eventuelle uheld er behandlet i respektive afsnit ovenfor.

For at imødegå uheld og begrænse eventuelle følger for omgivelserne, stilles der vilkår om udarbejdelse af beredskabsplan for husdyrbruget.

Vejen Kommune vurderer herefter, at risici er minimeret og med udarbejdelse af beredskabsplan sikres begrænsning af følger af eventuelle uheld.

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik - BAT

Den årlige ammoniakfordampning fra stald og anlæg på husdyrbruget skal leve op til samme niveau, som der kan opnås ved anvendelse af de beskrevne tiltag i nedenstående tabel, for at leve op til Husdyrgodkendelseslovens krav om anvendelse af BAT.

Det nedenfor beskrevne BAT-niveau medfører en samlet ammoniakfordampning fra stalde og lagre på ca. 8.374 kg N/år. Det fremgår af den endelige ansøgning om godkendelse, at den samlede ammoniakfordampning fra anlægget er ca. 8.081 kg N/år.

Det samlede anlæg lever derved op til BAT-niveauet (ammoniak) for denne ejendom.

Det eksisterende staldanlæg består af:

- Sengestalde med fast drænet gulv, 2 % hældning.
- Sengestald med spalter og skraber.
- Dybstrøelse.

Det nye staldanlæg etableres med fast drænet gulv, 2 % hældning til køer og dybstrøelse til kalve og goldkøer, kælvende samt syge dyr.

Ammoniakpåvirkningen af beskyttede naturområder omkring ejendommen vurderes i afsnit herom.

KVÆG	BAT-niveau
Foder / Staldsystemer	<p>Køer og Kvier: Notat "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" fra Miljøstyrelsen, anvendes til fastlæggelse af niveau.</p> <p>Kalve (0-6 mdr.): Dybstrøelse.</p> <p>Syge- og Kælvende dyr: Dybstrøelse.</p>

Følgende er angivet i ansøgningen (markeret med *kursiv*):

Med begrebet "Bedst Tilgængelig Teknologi" menes den teknik, som mest effektivt giver et høj beskyttelsesniveau for miljøet som helhed. De miljømæssige fordele er afvejet i forhold til de økonomiske udgifter. Vurderingerne i relation til BAT skal som minimum følge kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensivt hold af svin og fjerkræ (det såkaldte BREF-dokument). Vurderingerne for anvendelse af BAT på husdyrbruget skal således ske i forhold til følgende aspekter:

1. *Management/Godt landmandsskab*
2. *Fodringsstrategier*
3. *Staldsystemer*
4. *Forbrug af vand og energi*
5. *Opbevaring af husdyrgødning*
6. *Udbringning af husdyrgødning*
7. *Egenkontrol*

Ad 1: Godt landmandskab/ Management

I henhold til BREF dokumentet er det BAT, at træne og uddanne medarbejdere; registrere vand- og energiforbrug, foderforbrug, affaldsdannelse, samt anvendelsen af husdyrgødning og handelsgødning; udarbejde gødningsplaner; samt have en nødfremgangsmåde ved uheld.

Hensigtsmæssig drift og renere teknologi:

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.

Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.

I bedriftens årsrapport registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.

Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Bedriftens bortskaffelse af affald registreres på affaldsstamkort.

Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.

Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.

Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.

Der udarbejdes en Beredskabsplan for nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte hændelser (uheld, brand m.m.)

Ad 2: Fodringsstrategier

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af foderet, og løbende kontrol, således at det stemmer overens med dyrenes behov, samt at reducere indholdet af råprotein i foderet.

Fodring

Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.

Der tages analyser af grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet. Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.

Den aktuelle mælkeydelse anvendes til foderoptimering.

Effektiv og præcis fodring reducerer ammoniumindholdet i gødningen mere end indholdet af organisk kvælstof. Ammonium er kilden til ammoniakfordampning, og derfor vil en relativt større reduktion i ammoniumindholdet end i total-N indholdet medføre en større reduktion i ammoniakfordampningen end en total N-reduktion tilsiger.

Fravalg: Det er fravalgt at ændre på indholdet af råprotein til kørne, da der ikke forelægger dokumentation for hvorledes en nedsættelse af råproteinindholdet påvirker kørne.

Ad 3: Staldsystemer

Staldteknologier

Bedriftens ansvarlige har konstant fokus på hvilke staldsystemer der er bedst anvendelig i relation til miljø og dermed ammoniak til omgivelserne.

Der følges løbende op på udviklingen på staldsystemer der giver den mindst mulige miljøbelastning.

Ansøgningen og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer der lever op til nutidens miljøkrav.

Sigtet med anlægget er at der ud fra et proportionalitetssynspunkt konstant vil blive indhentet ny og bedste viden, der gør anlægget til en fremtidssikret virksomhed.

Ved hvert miljøtilsyn vil der blive orienteret om hvilke overvejelser der er foretaget med henblik på bedriftens fremtid i relation til den teknologi der giver det største miljøhensyn.

Naturlig ventilation

Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte i stalden, hvilket betyder at staldgulvene er forholdsvis tørre. Det store luftskifte betyder en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

Kostald 7 og 9 Fast gulv

ST-257385, ST-257420

Fast drænet gulv, 2 % hældning, drænet i midten og skraberanlægget kører 2 gange i time.

Det giver renere klove og ben, og dermed renere sengebåse og bedre celletal.

Denne gulvtype har samme ammoniakfordampning som et præfabrikeret drænet gulv og er lettere at etablere. Stalden indrettes som "sengestald med fast gulv, 2 % hældning, drænet i midten og skrabning hver 2. time". Ammoniakfordampningen fra stalden er den samme som fra stald-typen "Præfabrikerede drænedede gulve, BAT-byggeblad nr.107.04-51", der er den staldtype til kvæg, der har den laveste ammoniakfordampning. Staldtypen lever dermed op til husdyr-lovens krav om anvendelse af BAT.

Dermed er staldsystemet vurderet med hensyn til teknik og økonomi.

Fravalg: Der installeres ikke forsøringsanlæg, idet der er tale om en staldtype uden kanaler. Der vil, derfor kun kunne opnås en reduktion i ammoniakfordampningen fra gyllebeholderen svarende til ca. 1 %. Det er dermed ikke rentabelt at installere forsøringsanlæg.

Kostald 7, 5 og 6 Sengestald med spalte

ST-257385, ST-257386

Staldsystemet er sengestald med spalte (kanal, bagskyl eller ringkanal) med et skraberanlæg. Skrabning giver renere klove og ben, og dermed renere sengebåse og forbedret yversundhed.

Eksisterende gulvsystem fastholdes i den eksisterende stald. Stalden er løbende renoveret, så staldanlægget i dag fremstår praktisk og velfungerende for såvel dyr som ejere. Uden en større renovering er det ikke muligt at ændre staldsystemerne i stalden.

Fravalg: Gylleforsuring er fravalgt på grund af risiko for lugtgener. Med det aktuelle produktionsanlæg er det ikke muligt at installere forsuring i alle staldafsnit. Erfaringer med forsøringsanlæg fra andre ejendomme har vist at der er en risiko for forværring af lugtgener på ejendomme hvor der sker en opblanding af forsuret gylle med ikke-forsuret gylle. Pga. risikoen for forværrede lugtgener i forhold til nærliggende naboer/samlet bebyggelse/byzone fravælges forsøringsanlæg.

Gyllekøling

Fravalg: I svinestalde er det muligt at opnå en ammoniakreducerende effekt ved installering af gyllekøling. Tilsvarende dokumentation findes ikke for kvægstalde og der er på nuværende tidspunkt ikke udført forsøg i Danmark der viser en effekt af gyllekøling i kvægstalde.

Stald 15 dybstrøelse

ST-257388

Dybstrøelse hele arealet.

Dybstrøelse anvendes til kælvende dyr og til syge dyr, som på grund af benskader, "mobning" eller andre forhold skal separeres fra den øvrige besætning i en periode. Det er helt nødvendigt, at de syge og svage dyr opholder sig i et så optimalt miljø i forhold til dyrevelfærd som muligt, og her er dybstrøelsesarealer absolut det bedste valg.

Velfærdsafdelinger er et nødvendigt hjælpemiddel i alle kvægbesætninger. Underlaget i velfærdsafdelingen bør være sand eller dybstrøelse med halm eller tørv. Muligheden for et blødt underlag er særligt vigtigt, når der tilstræbes et skånsomt miljø, da klovsproblemer og halthed er et af de alvorligste problemer i de fleste besætninger. Aflastning af dårlige ben er ofte afgørende for helbredelse af halte kvier og køer.

Der anvendes ikke svovlsyrebehandling af kvæggylle (107.04-52) i syge-/aflastnings-/kælveboksene, da det pga. dyrevelfærd er nødvendigt at have dybstrøelse bokse til denne gruppe dyr. Derved kan der ikke indføres BAT i dette staldafsnit.

Præfabrikeret stald fravælges, da det pga. dyrevelfærd er nødvendigt at have dybstrøelse bokse til denne gruppe dyr. Derved kan der ikke indføres BAT i dette staldafsnit.

Der stilles ikke BAT-krav til disse dyregrupper, derfor vurderes, at det valgte staldsystem er passende til sårbare dyr.

Dybstrøelse

Småkalvene går i dybstrøelse. Småkalve op til 6 mdr. opstaldes i dybstrøelsesstaldsystem for at tilgodese dyrevelfærd. Staldafsnit til årsopdræt (0 – 6 mdr.) ikke er omfattet af BAT-bladene for staldsystemer, og at der ikke er opstillet BAT-krav for disse dyregrupper.

Ad 4: Forbrug af vand og energi

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at registrere vandforbruget gennem måling og ved detektering og reparation af lækager.

Vandforbrug:

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.

Vaskevandet fra rengøring af mælketank og malkeanlæg genanvendes til vask af malkestalden.

Vandforbruget registreres.

Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Det er forsøgt at finde en balance mellem rengøring pga. hygiejne og smitte og begrænsning af vandforbrug.

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at installere energibesparende belysning.

Energiforbrug:

Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette.

Bygninger placeres under hensyntagen til fremherskende vindretninger for at fremme luftstrømmen i naturligt ventilerede stalde.

Udendørs belysning er dagslysstyret eller med bevægelsessensorer

Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Varme fra køleanlæg bruges via varmeveksler til gulvvarme i servicebygning, køkken, kontor etc.

Ad 5: Opbevaring af husdyrgødning

Flydende husdyrgødning opbevares i gyllebeholdere, kanaler under stald samt fortank.

Tanken tømmes ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse.

Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10 år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle senest 14 dage efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag.

Kontakten til gyllepumpen er etableret således, det ikke er muligt for uvedkommende eller ved uheld at aktivere pumpen.

Der er ingen elektriske pumper monteret på gyllebeholdere. Der anvendes en gyllevogn påmonteret en sugekran ved påfyldning af gyllevogn fra gyllebeholder.

Opbevaring af fast gødning:

Dybstrøelse opbevares på mødding med afløb til gyllebeholder eller i markstak jf. Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

Opbevaring af dybstrøelse i marken sker i overensstemmelse med Skov- og Naturstyrelsens vejledning september 2004 eller senere udgave.

Ad 6: Udbringning af husdyrgødning

Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov samt eventuel tilførsel af handelsgødning.

Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

Der køres ikke ud på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der findes på udbringningsarealerne ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløb.

På veletablerede afgrøder køres ud med gyllevogn med drypfri slæbeslanger. Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder minimeres ammoniakfordampningen, såvel som lugtgenerne på grund af mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne. Ved afgrødehøjde under 10 cm bør det tilstræbes at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold dvs. kølig, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.

Der udarbejdes hvert år mark- og gødningsplan hvorved det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødernes forventede behov. I mark- og gødningsplanen skal der tages hensyn til bl.a. jordbundstype, sædskifte, planternes udbytte, samt kvælstofudnyttelsen.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv. således udbringning ikke giver anledning til unødige gener.

Al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel.

Gyllen udbringes med slæbeslanger og nedharves indenfor 6 timer

Gyllen nedfældes på sort jord og i græsmarker.

Nedfældning af gylle begrænser ammoniakfordampningen. Størst reduktion opnås ved sortjordsnedfældning, som udenlandske undersøgelser har vist kan reducere ammoniakfordampningen med mere end 90 % sammenlignet med slæbeslangeudlægning.

Da gylle ikke kan nedmuldes i en afgrøde er ammoniakfordampningen generelt højere fra gylle, der udbringes i en etableret afgrøde, end fra gylle der udbringes på bar jord, men efter, at afgrøden begynder at vokse i april måned, vil afgrøden give skygge og læ, hvilket sænker ammoniakfordampningen.

Dybstrøelse udbringes med en staldgødningsspreder og nedbringes indenfor 6 timer.

Fast gødning, der udbringes på ubevoksede arealer, nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer. Kan dette, grundet uforudseelige omstændigheder, ikke lade sig gøre, skal nedringningen finde sted, så snart det er muligt.

Energifremstilling/Biogas

Ved bioforgasning af gylle eller fiberfraktionen fra separeret gylle omsættes organiske forbindelser gennem anaerobe processer til metan, som kan udnyttes til produktion af el og varme.

I biogasprocessen sker der en nedbrydning af lugtstoffer, hvad der giver nedsat risiko for lugtgener under den efterfølgende lagring og udbringning. Endvidere reduceres gyllens tørstofindhold og viskositet, dvs. at den hurtigere infiltreres i jorden, hvad der begrænser emissionen af ammoniak og lugt under udbringning. Der sker dog en stigning i gyllens pH ved bioforgasningen, hvilket kan betyde en øget omdannelse til ammoniak.

Afgasning af gylle har en signifikant positiv miljøeffekt, idet biogasanlæg producerer CO₂-neutral energi og samtidig reducerer risikoen for metan og lattergasudledning fra husdyrgødning.

Ad 7. Egenkontrol

Egenkontrol for ejendommen er beskrevet under de øvrige ovenstående punkter

Vejen Kommunes vurdering

Gyllekøling: Det vurderes, at gyllekøling ikke er BAT i kvægstalde, da der i de åbne kvægstalde ikke vil være den samme miljøgevinst som i lukkede varmere stalde. Ligeledes er der, de måneder hvor gevinsten er størst, en meget lille mulighed for at afsætte varmen. Total og miljø-økonomisk vurderes det, at gyllekøling derfor ikke anses som BAT på denne ejendom.

Gylleforsuring: Gylleforsuring er BAT i kvægstalde. Ved denne udvidelse er der valgt andre tiltag der gør, at niveauet for BAT opnås og derfor vurderes det, at etablering af gylleforsuring ikke vil være BAT på denne ejendom ud fra et proportionalitets synspunkt. Installering af gylleforsuring i stalde med fast gulv giver heller ingen mening, og en yderligere reduktion af ammoniakfordampning vil være minimal.

Skraber på spalter i eksisterende stalde anses for værende BAT i Vejen Kommune, medmindre staldanlægget står lige for en gennemgribende reovering, hvilket ikke er tilfældet på denne ejendom.

For oplag af husdyrgødning vurderer Vejen Kommune, at gældende lovkrav på området vil være tilstrækkelig til at opfylde kravet til anvendelse af BAT.

For udbringning af husdyrgødning vurderer Vejen Kommune, at gældende lovkrav er BAT, da yderligere krav vil være uforholdsmæssigt dyre i forhold til den opnåelige miljøeffekt.

For kalve samt syge og kælvende dyr anses dybstrøelse som værende BAT, og der stilles ikke yderligere krav udover generel god hygiejne og hyppig udmugning, der sikrer en reduktion af kvælstoffordampning samt begrænsning af lugt og fluegener.

Vejen Kommune vurderer, at husdyrbruget anvender bedst tilgængelig teknologi – fx indenfor følgende emner:

- Løbende eftersyn af indretninger på bedriften
- Styring af lyset i staldene og udendørs
- Frekvensstyret vacuumpumpe
- Genanvendelse af vaskevand fra mælketank og malkeanlæg.
- Varme fra køleanlæg bruges til opvarmning af servicebygning.
- Udarbejdelse af beredskabsplan
- Tilmeldt Kvalitetsprogrammet Arla-gården
- Afstemt fodring af dyrene
- Opfølgninger på fodereffektiviteten
- Nyt staldafsnit etableres med gulvtype der reducerer ammoniakfordampningen bedst muligt på nuværende tidspunkt
- Nedfældning af gylle

De etablerede staldsystemer på ejendommen vurderes til at leve op til kravet til BAT for alle dyregrupper.

Ud fra en vurdering af omkostninger og miljøgevinst vurderer Vejen Kommune, at der på nuværende tidspunkt er mindre områder for ejendommen, hvor der skal laves yderligere tiltag for at opfylde kravet til BAT. Der stilles vilkår til egenkontrol (eks. vandur) og management (eks. endags foderkontrol) på ejendommen.

Indholdet af fosfor i foderemnerne til malkekøer er sædvanligvis tilstrækkeligt til at dække køernes behov. Yderligere tilsætning af fosfor, vil give øget indhold af fosfor i husdyrgødningen, som på lang sigt kan blive en miljømæssig belastning på grund af udvaskning, når jordens bufferkapacitet for fosfor overskrides. Vejen Kommune stiller derfor vilkår om, at der ikke må bruges ekstra mineralsk fosfor i foderblandingerne til køerne.

I tilfælde af at dele af byggeriet ikke opføres, ændres forudsætningerne for godkendelsen. Dette bevirker at bl.a. BAT-niveauet for ejendommen ændres. Der er stillet vilkår om fornyet BAT-beregning, hvis teknologier ikke indføres i samme omfang, som angivet i ansøgningen.

Det er Vejen Kommunes vurdering, at husdyrbruget lever op til BREF-dokumentets BAT-niveau på punkterne: fodring, staldsystemer, energi- og vandforbrug, opbevaring af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning. Vejen Kommune vurderer yderligere, at de

stillede vilkår til management og egenkontrol vil være tilstrækkelige til at husdyrbruget også lever op til BREF-dokumentet vedr. management og egenkontrol.

Vejen Kommune vurderer, at husdyrbruget med de oplyste tiltag og de stillede vilkår vil kunne leve op til BREF-dokumentets⁷ krav om anvendelse af Bedst Tilgængelig Teknologi.

Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak

Før der meddeles tilladelse eller godkendelse af husdyrbrug efter § 10, § 11, § 12 eller godkendelse af arealer til afsætning af husdyrgødning fra husdyrbrug efter § 16 i Husdyrgodkendelsesloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område og Bilag IV-arter væsentligt, jf. Habitatbekendtgørelsen⁸. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger under hensynstagen til bevaringsmålsætningen for de pågældende områder. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde (dvs. de arter og naturtyper området er udpeget for at beskytte), kan der ikke meddeles tilladelse eller godkendelse til det ansøgte, jf. "Waddenzee-dommen"⁹.

Påvirkninger vurderes fra ejendommens anlæg og arealer i eller op til Natura 2000-områder på såkaldte kategori 1, 2 og 3 naturområder.

Det er fastsat i Husdyrgodkendelseslovens § 7, at anlæg større end 15 DE ikke må etableres, udvides eller ændres, hvis det ligger mindre end 10 m fra kategori 1 og 2 naturområder. Derudover er der krav til maksimal tilladte ammoniakdeposition på naturområder i kategori 1, 2 og 3. Se nedenstående afsnit.

Med anlæg menes stald eller gødningsopbevaringsanlæg.

Påvirkning af kategori 1 naturområder

For naturområder i kategori 1 (ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 områder) gælder, at totalbelastningen i naturområdet ikke må overskride fastlagte beskyttelsesniveauer, som afhænger af antallet af øvrige husdyrbrug på mellem 15 DE og 500 DE indenfor 1.000 m fra naturarealet, samt antallet af husdyrbrug på over 500 DE, som påvirker naturarealet med over 0,3 kg N/ha.

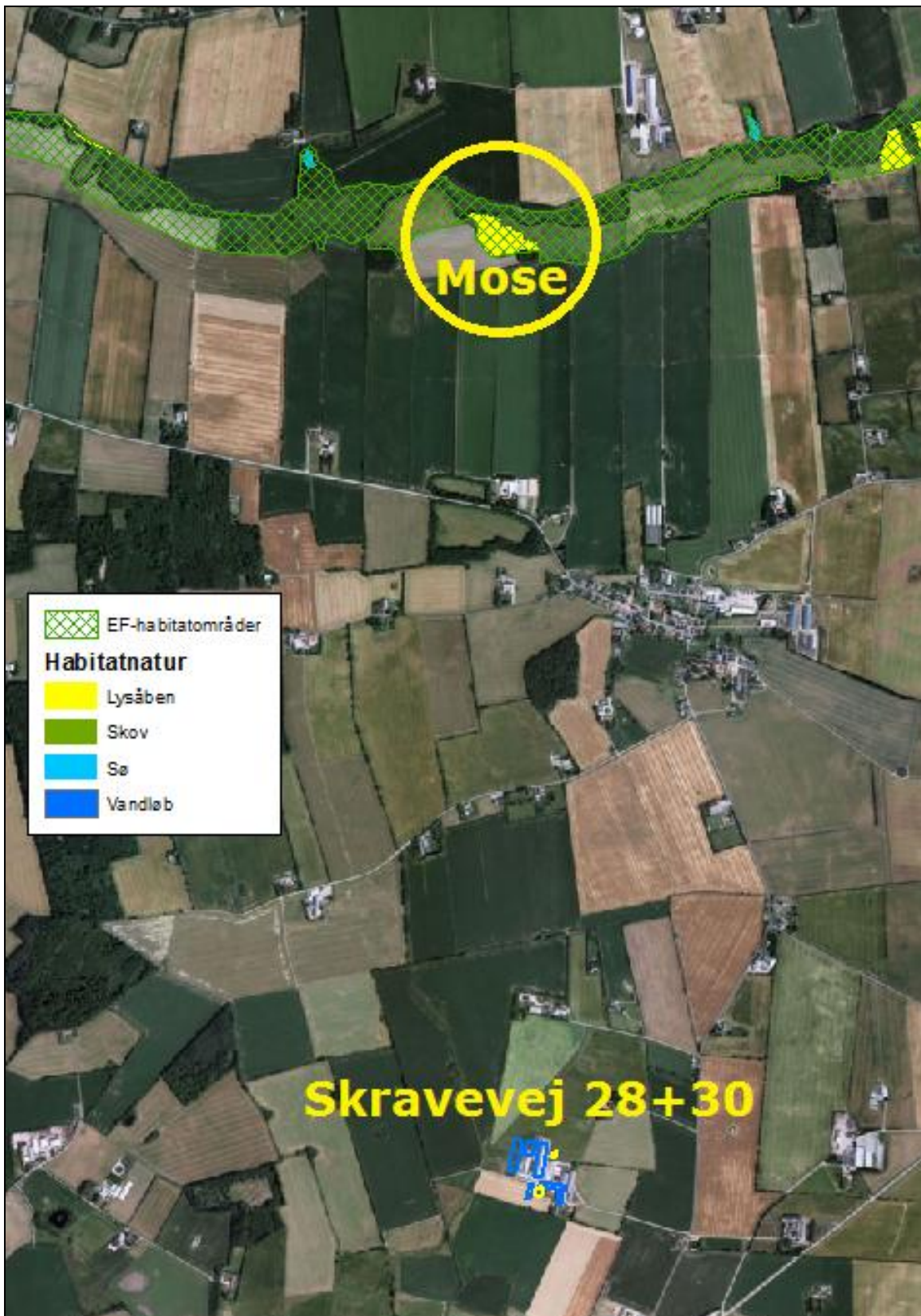
Nærmeste Natura 2000-område er nr. 91 (habitatområde nr. 80) – Kongeåen - ca. 3,25 km nord for anlægget.

---

⁷ Referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, www.mst.dk

⁸ Habitatbekendtgørelsen, Bek. nr. 408 af 01.05.2007.

⁹ Waddenzee-dommen fra EF-Domstolen, sag nr. C-127/02

Figur 5. Kategori 1 naturområder ved anlægget.

Nedenstående tabel viser det kategori 1 naturområder, der påvirkes med ammoniak fra husdyrbruget.

Nr.	Naturtype	Afstand fra anlæg	Belastning (kg N/ha/år)	
			Mer-	Total-
1	Mose (rigkær)	Ca. 3,25 km N for ejendommen	0,0	0,0

Tabel 12. Beskyttede kategori 1 naturområder.

Da den totale ammoniakdeposition fra anlægget jf. ovenstående tabel er under 0,2 kg N/ha/år, er det fastsatte beskyttelsesniveau mht. ammoniak overholdt, uanset hvor mange andre husdyrbrug der påvirker naturarealet.

Der sker således ikke nogen væsentlig påvirkning af naturtypen, og Vejen Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofdepositionen på naturtypen.

Der er registeret en del søer inden for 1.000 m fra anlægget. Vejen Kommune har ikke kendskab til, at de pågældende søer er karakteriseret som akvatiske naturtyper, der indgår i udpegningsgrundlaget for habitatdirektivet. Det vurderes, at den primære risiko for næringsstofpåvirkning af søerne er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra de omkringliggende arealer. Påvirkningen fra luftbåret ammoniak vil ikke være af afgørende betydning. Vejen Kommune vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille skærpede vilkår til ammoniakreduktionen i forbindelse med påvirkning af søerne.

Påvirkning af kategori 2 naturområder

For naturområder i kategori 2 (§ 7 arealer udenfor Natura 2000 områder) gælder, at totalbelastningen i naturområderne ikke må overskride 1,0 kg N/ha/år. § 7 arealer er højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha.

Nedenstående tabel viser det kategori 2 naturområde, der påvirkes med ammoniak fra husdyrbruget.

Nr.	Naturtype	Afstand fra anlæg	Belastning (kg N/ha/år)	
			Mer-	Total-
2	Overdrev (§7)	Ca. 4,1 km nordvest for anlægget	0,0	0,0

Tabel 13. Beskyttede kategori 2 naturområder.

Figur 6. Kategori 2 naturområder ved anlægget.

Nærmeste kategori 2 naturtype er et overdrev ca. 4,1 km nordvest for anlægget.

Totaldepositionen beregnet til 0,0 kg N/ha/år og det fastsatte beskyttelsesniveau er overholdt.

Der sker således ikke nogen væsentlig påvirkning af naturtypen, og Vejen Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofdepositionen på naturtypen.

Påvirkning af kategori 3 naturområder

Kommunen skal jf. Husdyrgodkendelseslovens § 23 foretage en konkret vurdering af, om der forekommer andre naturarealer end ovennævnte ammoniakfølsomme naturtyper i kate-

gori 1 og 2, som kan blive påvirket af ammoniakfordampningen fra ejendommens anlæg. Disse benævnes kategori 3 naturområder.

For naturområder i kategori 3 gælder, at kommunen skal tillade merdepositioner på 1,0 kg N/ha/år i forhold til ammoniak på naturtyperne. Kommunen kan efter en konkret vurdering tillade merdepositioner på over 1,0 kg N/ha/år. Kategori 3 natur er § 3 beskyttede heder, moser og overdrev samt ammoniakfølsomme skove, som ikke er omfattet kategori 1 og 2 natur.

Derudover fremgår det af § 3 i Naturbeskyttelsesloven¹⁰, at der ikke må foretages en ændring i tilstanden af søer (>100 m²), vandløb, heder, ferske enge, strandenge, overdrev, moser og lignende.

Naturtyperne er vist i nedenstående tabel og figur.

Nr.	Naturtype	Afstand fra anlæg	Belastning (kg N/ha/år)	
			Mer-	Total-
1	Rigkær	Ca. 3,25 km N for ejendommen	0,0	0,0
2	Overdrev	Ca. 4,1 km nordvest for anlægget	0,0	0,0
3	Overdrev	Ca. 880 m SØ for ejendommen	<0,1	-
4	Eng	Ca. 765 m SØ for ejendommen	0,1	0,1
5	Eng	Ca. 765 m SØ for ejendommen	0,1	0,1
6	Eng	Ca. 315 m SV for ejendommen	-	-
7	Eng	Ca. 489 m SV for ejendommen	-	-
8	Eng	Ca. 530 m SV for ejendommen	-	-
9	Sø/Vandhul	Ca. 873 m V for ejendommen	-	-
10	Sø/Vandhul	Ca. 712 m V for ejendommen	-	-
11	Sø/Vandhul	Ca. 667 m V for ejendommen	-	-
12	Sø/Vandhul	Ca. 460 m V for ejendommen	-	-
13	Sø/Vandhul	Ca. 627 m NV for ejendommen	-	-
14	Sø/Vandhul	Ca. 402 m NV for ejendommen	-	-
15	Sø/Vandhul	Ca. 519 m NV for ejendommen	-	-
16	Sø/Vandhul	Ca. 247 m NV for ejendommen	-	-
17	Sø/Vandhul	Ca. 728 m N for ejendommen	-	-
18	Sø/Vandhul	Ca. 435 m N for ejendommen	-	-
19	Sø/Vandhul	Ca. 388 m N for ejendommen	-	-
20	Sø/Vandhul	Ca. 884 m NØ for ejendommen	-	-

¹⁰ 23Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, LBK nr. 933 af 24/09/2009

21	Sø/Vandhul	Ca. 773 m NØ for ejendommen	-	-
22	Sø/Vandhul	Ca. 659 m Ø for ejendommen	-	-
23	Sø/Vandhul	Ca. 549 m Ø for ejendommen	-	-
24	Sø/Vandhul	Ca. 310 m SV for ejendommen	-	-
25	Ammoniakfølsom Skov	Ca. 816 m V for ejendommen	0,3	-

Tabel 14. Beskyttede kategori 3 naturområder.

Figur 7. Kort over kategori 3 natur ved anlægget.

Naturkvalitetsplanlægning:	Faktaboks
<p>I Ribe Amts naturkvalitetsplan 2006 er der udarbejdet en mål- og værdisætning for naturtyper jf. Naturtyper i Ribe Amt 2006. Rammer og retningslinjer for naturkvalitetsplanlægningen er videreført i Vejen Kommuneplan 2009-2021.</p> <p>A-målsatte områder er alle lokaliteter, der er A-værdisatte eller B-værdisatte lokaliteter, hvor der vurderes at være oplagte muligheder for naturforbedringer og/eller hvor der er landskabsbiologiske sammenhænge og/eller hvor særlige artsforekomster betinger, at der bør gøres en indsats. A-værdisatte lokaliteter har særlig høj naturværdi og B-værdisatte lokaliteter har middelhøj naturværdi. Inden for A-målsatte arealer gives normalt kun tilladelse til indgreb, som understøtter kvaliteten af den naturtype, der findes på arealet.</p> <p>B-målsatte områder er øvrige B-værdisatte lokaliteter, samt typisk de C-værdisatte lokaliteter, der indgår i væsentlige landskabsbiologiske sammenhænge. Der vil kun i særlige tilfælde kunne gives tilladelse til mindre indgreb efter konkret vurdering af indgrebets betydning for naturen.</p> <p>C-målsatte områder er typisk landskabeligt isolerede C-værdisatte lokaliteter (lokaliteter med begrænset naturværdi), hvor naturforbedring ikke vurderes at være realistisk. Der vil i særlige tilfælde kunne gives tilladelse til indgreb efter konkret vurdering.</p> <p>Målsætning: målsætningen for området som der stræbes imod.</p> <p>Værdisætning: den faktiske tilstand som området er vurderet til at have på nuværende tidspunkt.</p> <p>Fremadrettet vil Vejen Kommune arbejde for, at ABC-målsætningssystemet afløses af et nyt værdi- og målsætningssystem, hvor § 3-områderne værdi- og målsættes efter den femtrins skala, som staten anbefaler i Danmarks Naturdata. Herved bliver det muligt at sammenligne naturområder på tværs af kommune grænser.</p> <p>Systemet inddeler naturtyperne i 5 tilstandsklasser: I – Høj, II – God, III – Moderat, IV – Ringe og V – Dårlig. Arealerne administreres ud fra det pågældende naturareals konkrete naturværdi, der vurderes i den enkelte sag ud fra registreringer af flora og fauna.</p>	

Merbelastningen til overdrevet (naturpunkt 3) og den ammoniakfølsomme skov (naturpunkt 25) er hhv. <0,1 kg N/ha/år og 0,3 kg N/ha/år. Den beregnede merbelastning ligger således under beskyttelsesniveauet på 1,0 kg N/ha/år i merbelastning.

Der sker derfor ikke nogen væsentlig påvirkning af naturtyperne, og Vejen Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofdepositionen på naturtyperne.

Vejen Kommune vurderer, at naturarealer der ligger længere væk end de i tabellen nævnte naturarealer ikke vil blive belastet med over 1,0 kg N/ha/år da beregningen til de nærmeste naturarealer ligger under 1,0 kg N/ha/år.

For de nært liggende enge gælder det, at der ikke er registreret ammoniakfølsomme naturtyper på arealerne og Vejen Kommune vurderer, at der heller ikke forekommer ammoniakfølsomme naturtyper på arealerne.

Der er registreret en del søer indenfor 1.000 m fra anlægget (figur 7). Det vurderes, at den primære risiko for næringsstofpåvirkning af søerne er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra de omkringliggende arealer. Søernes største trussel er tilførsel af fosfor, mens

påvirkningen fra luftbåret ammoniak ikke vil være af betydning. Vejen Kommune vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille skærpede vilkår til ammoniakreduktionen i forbindelse med påvirkning af søerne.

Arealernes påvirkning af natur, jord og vand

Påvirkninger fra udbringningsarealerne i eller op til Natura 2000 områder, § 7 arealer, § 3 arealer og næringsstoffudvaskning til vandmiljøet vurderes i efterfølgende afsnit.

Sædskifte

Husdyrbruget anvender sædskifte K12 både som reference og ansøgt. Sædskifte K12 er jf. Miljøstyrelsen¹¹ det kvægsædskifte, der er knyttet til husdyrbrug der er omfattet af 2,3 DE/ha undtagelsen. Der er et særligt krav til andelen af sædskifter med græs eller kløvergræs og et udvaskningsindeks på 50.

Sædskiftet er ikke anvendt som virkemiddel, men er en forudsætning for ansøgningen. Derfor stilles der ikke specifikt vilkår om anvendelse af K12.

Aftalearealer

Det skal vurderes, om aftalearealerne kræver separat godkendelse efter § 16 i Husdyrgodkendelsesloven. For arealer, som ligger inden for nitratfølsomt indvindingsområde (NFI), nitrat- eller fosforklasse stilles der særlige krav til beskyttelse mod nedsivning af nitrat til grundvand og udledning af nitrat og fosfor til overfladevand, og det udløser krav om en § 16-arealgodkendelse.

Hvis arealerne ikke ligger i NFI, nitrat- eller fosforklasse, skal det vurderes, om arealernes beliggenhed i forhold til sårbar natur og overfladevand gør det nødvendigt med en særlig beskyttelse, der rækker ud over den generelle lovgivnings rammer. Er det tilfældet, udløser det krav om en § 16-arealgodkendelse.

Tildeling af husdyrgødning til husdyrbrugets aftalearealer ændres ikke i forhold til tidligere miljøgodkendelse. Der er færre aftalearealer i dette tillæg til miljøgodkendelse end i miljøgodkendelsen fra 21. december 2009 for ejendommen. Driften af de tilbageværende arealerne er således den samme som tidligere og vurderes derfor ikke i nærværende tillæg til miljøgodkendelse.

Der er foretaget vurdering af aftalearealernes beliggenhed i forhold til beskyttet natur i afsnittet "Beskyttede naturområder" samt en vurdering af udvaskning af nitrat i afsnittene "Nitratudvaskning til grundvand" og "Nitrat til overfladevand".

Udskiftning af aftalearealer må ikke ske uden anmeldelse til Vejen Kommune.

Beskyttede naturområder

Foruden påvirkningen fra husdyrbrugets anlæg kan naturen også påvirkes med kvælstof fra ejendommens arealer. Det kan være i forbindelse med udbringning af husdyrgødning eller via gødningsholdig overfladevand der løber til naturarealet.

---

¹¹ Notat fra Miljøstyrelsen den 08.02.2012 om Standardsædskifter og referencesædskifter

Ifølge Miljøstyrelsen¹² kan der ved udbringning af flydende husdyrgødning ske påvirkninger af nærliggende naturområder på over 1 kg N/ha inden for 20 m fra udbringningsarealet. Miljøstyrelsen vurderer, at det ikke er muligt for kommunerne, at beregne en randpåvirkning fra udbragt husdyrgødning. Det vil dog være muligt at foretage en konkret vurdering af risikoen for ammoniakdeposition og en påvirkning fra gødningsholdigt overfladevand. Vurderes risikoen stor, kan der fastsættes krav om bræmmer, nedsat dyretryk, nedfældning i alle afgrøder eller lignende.

Da der udover flydende husdyrgødning udbringes dybstrøelse foretager Vejen Kommune en konkret vurdering af de naturarealer, der ligger inden for en afstand af 50 m fra udbringningsarealerne, for at undgå tilstandsændringer af naturarealer. Derudover foretager Vejen Kommune en konkret vurdering af særlige kvælstoffølsomme naturområder i en afstand af op til 100 m fra udbringningsarealerne.

Ejendommens udbringningsarealer ligger udenfor Natura 2000-områder. Nærmeste Natura 2000-område er nr. 91 (habitatområde nr. 80) – Kongeåen – umiddelbart nord for de nordligst beliggende arealer i Vejen Kommune. Beskyttede naturtyper indenfor Natura 2000 området er beskrevet og vurderet sammen med øvrige naturområder (§3) i nedenstående afsnit.

Alle arealerne i dette tillæg til miljøgodkendelse er tidligere godkendt til at modtage 2,3 DE/ha uden andre restriktioner, end at der på enkelte arealer skulle ske nedfældning af gylle på græs og på sort jord. Det er nu generel lov, og der stilles ikke vilkår til generel lovgivning. Fortsat udbringning af 2,3 DE husdyrgødning/ha/år vil således ikke føre til tilstandsændringer på de nærtliggende naturtyper. Der stilles derfor ingen skræpede vilkår til udbringningen af husdyrgødning.

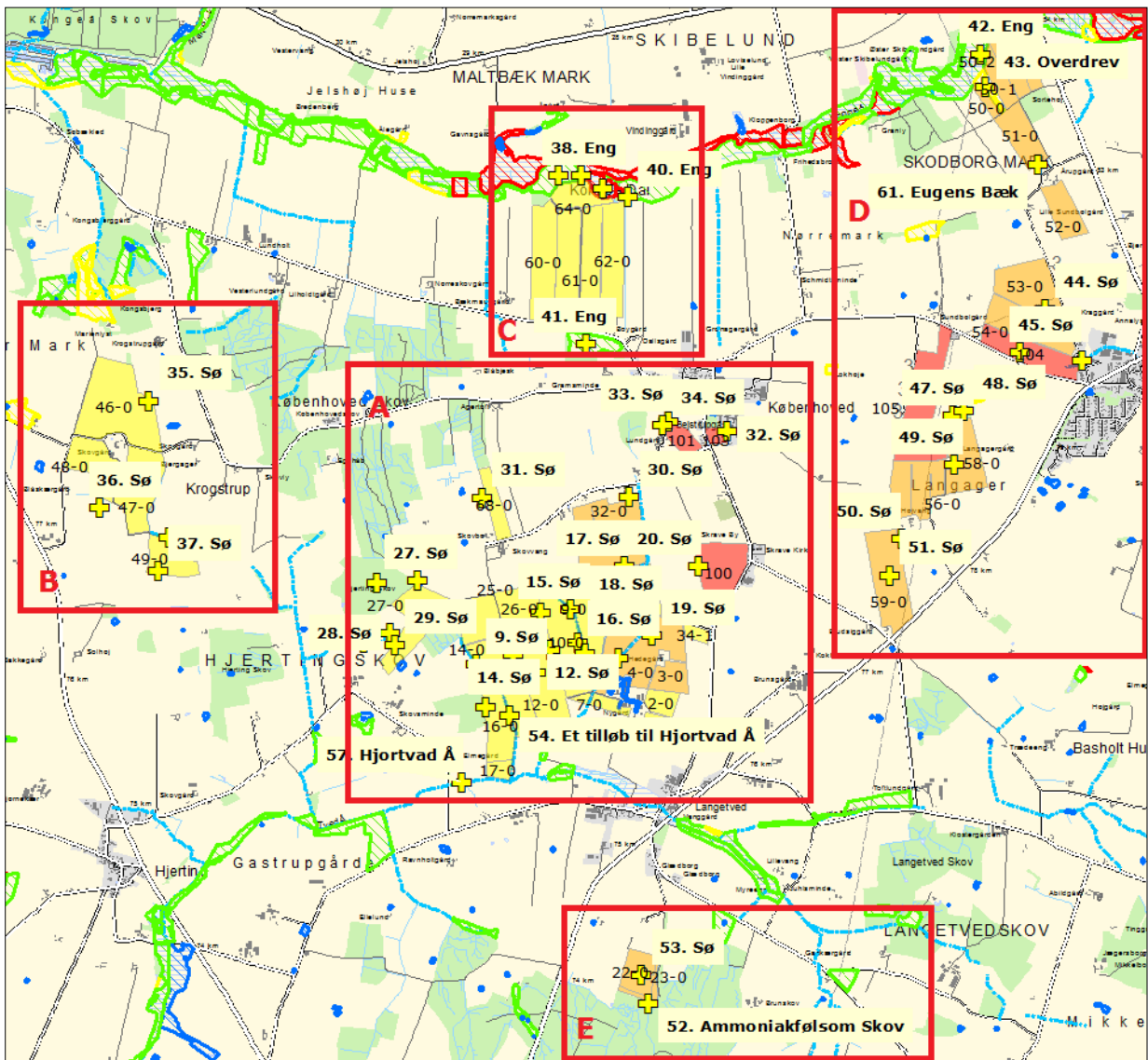
I Husdyrgødningsbekendtgørelsen er der som nævnt krav om, at flydende husdyrgødning nedfældes, eller at der anvendes anden teknik med tilsvarende virkning på ammoniakfordampningen, hvis udbringningen sker på sort jord eller græsmarker.

Vejen Kommune gør opmærksom på, at drift på beskyttede naturområder, herunder udbringning af kunstgødning, kan ske på samme niveau, som det var praksis før Naturbeskyttelseslovens ikrafttræden i 1992. Ved tvivl anbefales det, at man kontakter Vejen Kommunes naturafdeling.

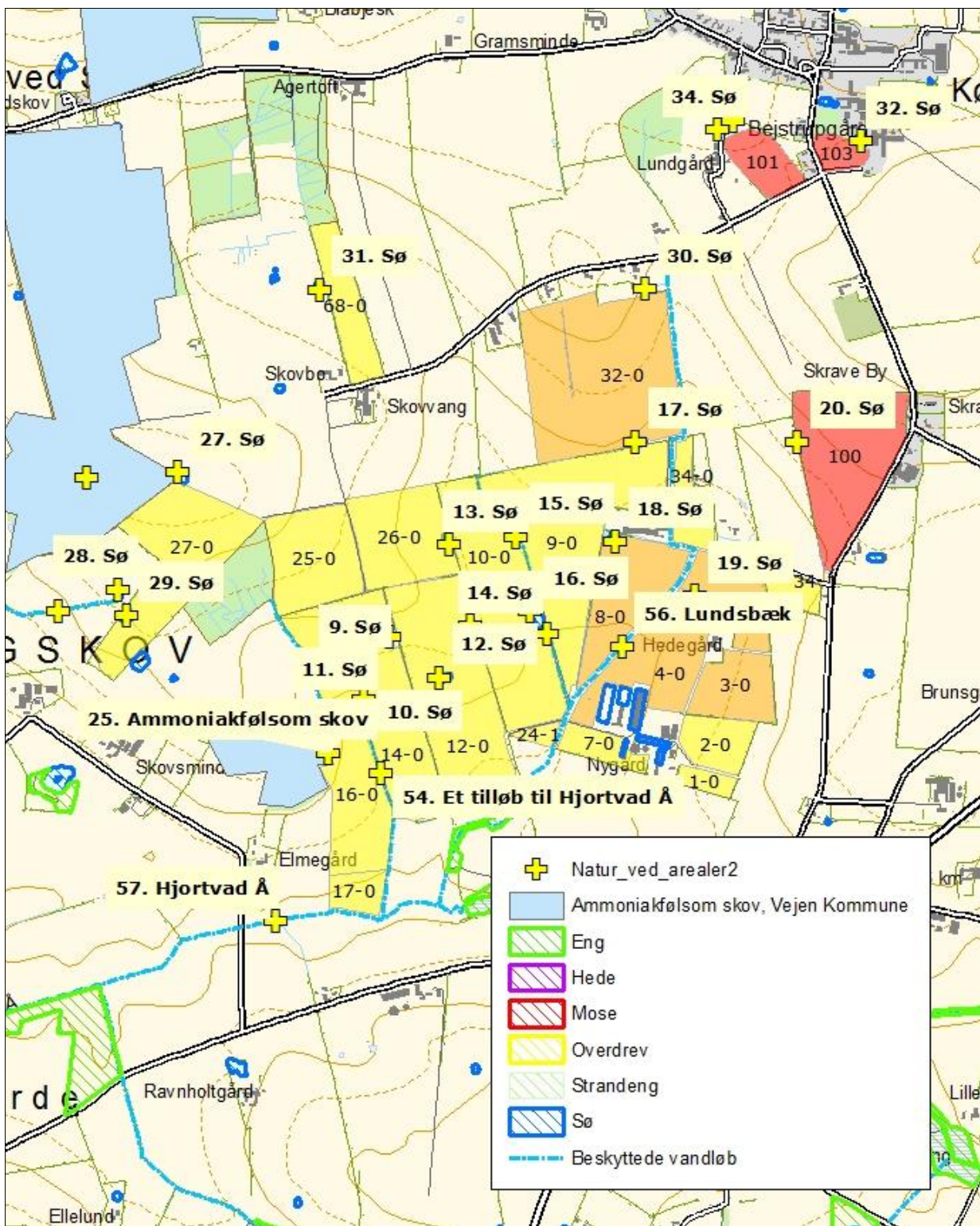
I nedenstående figurer er vist beskyttede naturtyper, der potentielt vil kunne påvirkes af den fortsatte, uændrede drift af husdyrbrugets arealer.

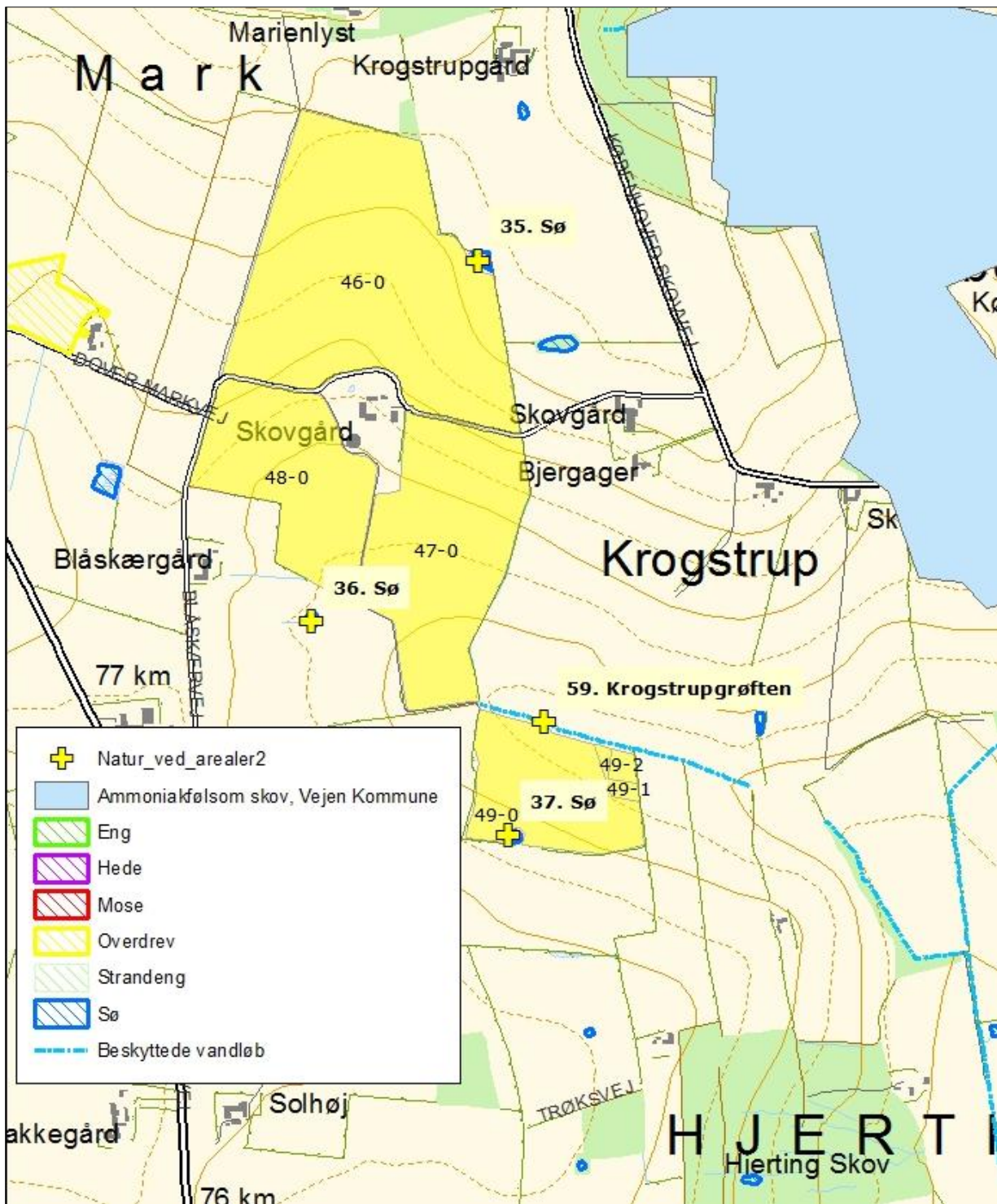
¹² "Bilag til notat om Miljøklagenævnets praksis i sager om miljøgodkendelser af husdyrbrug" af 6. juli 2009.

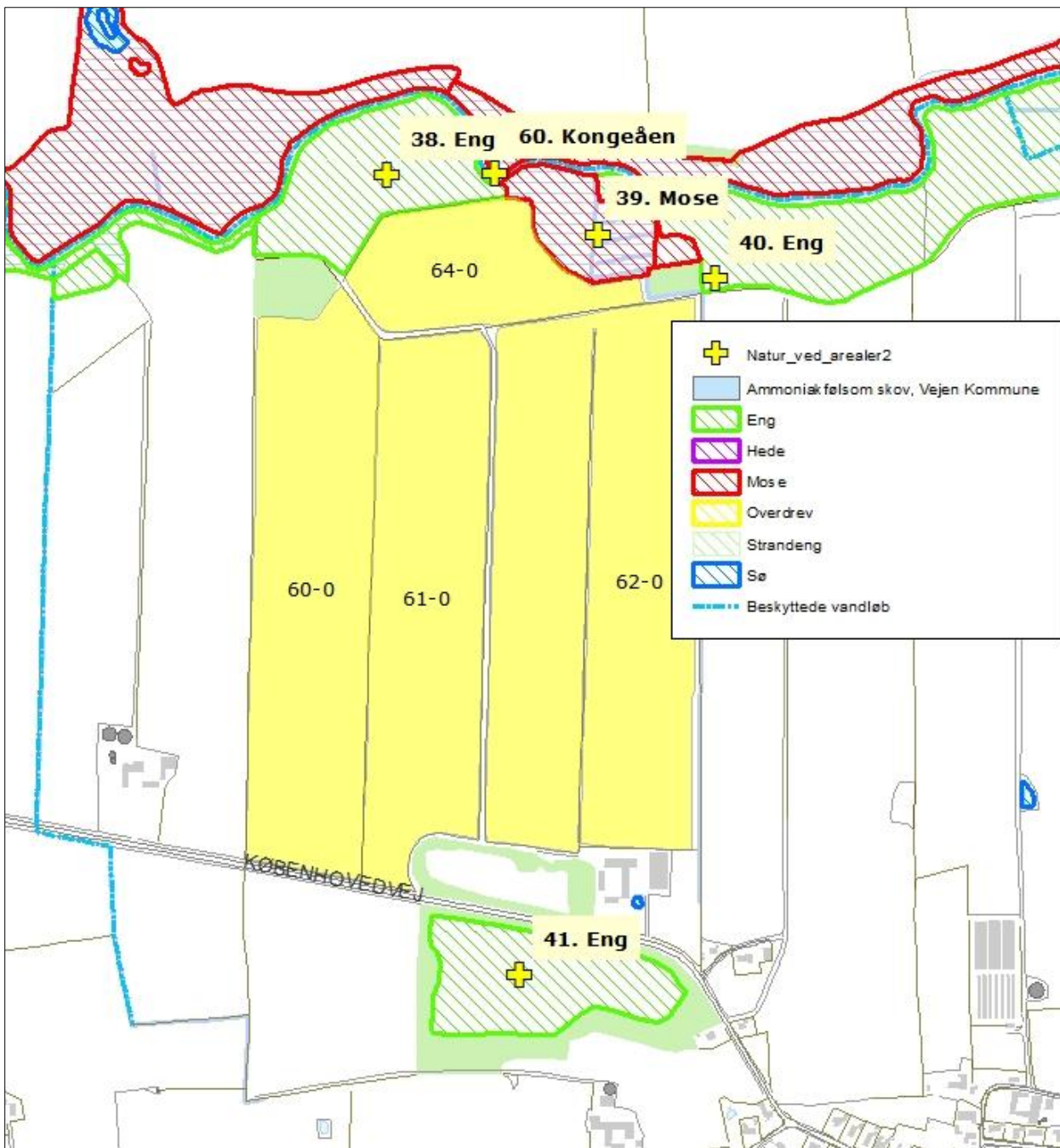
Figur 8. Beskyttede naturområder ift. udbringningsarealer. Oversigtskort.

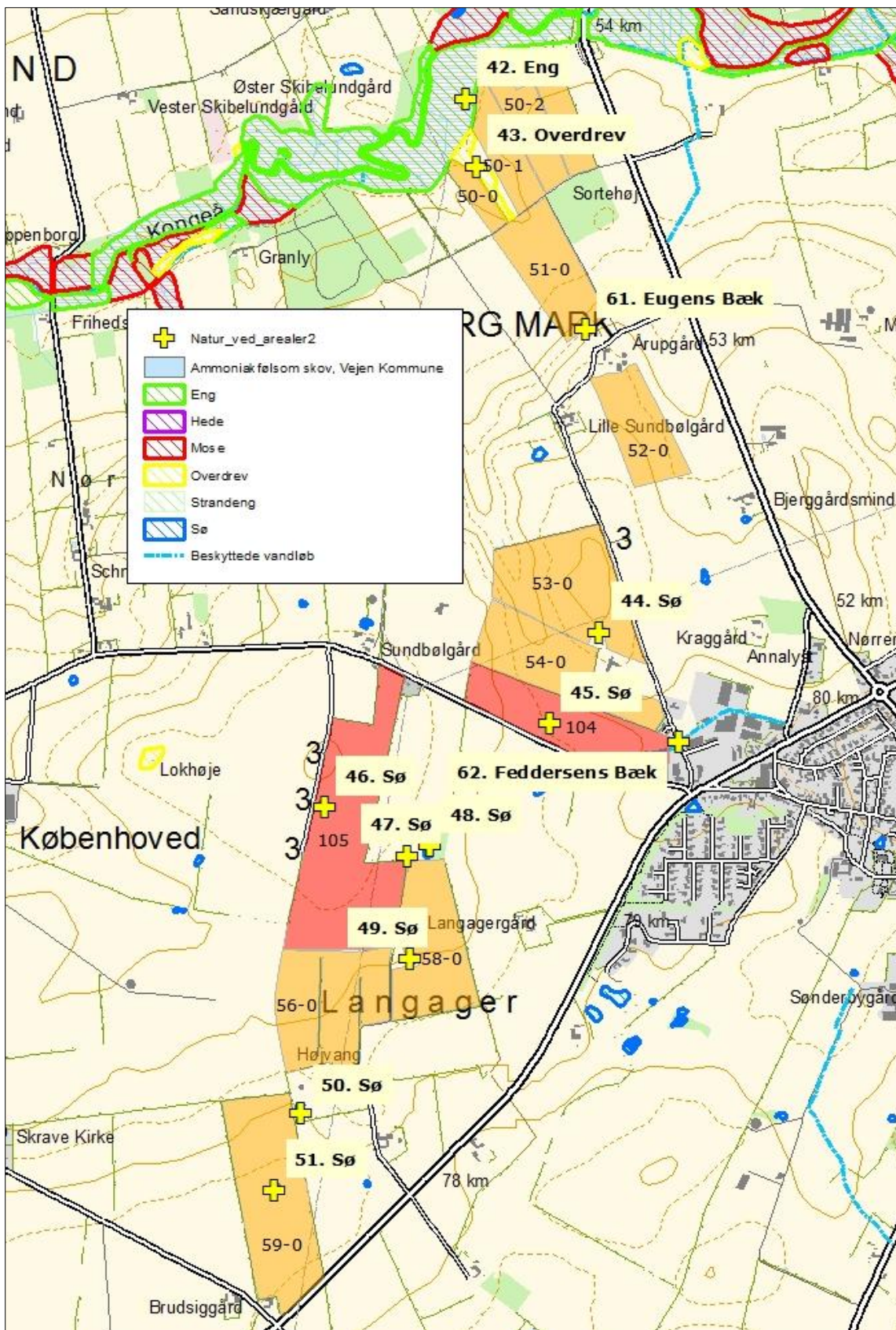
Figur 8A. Beskyttede naturområder ift. udbringningsarealer.

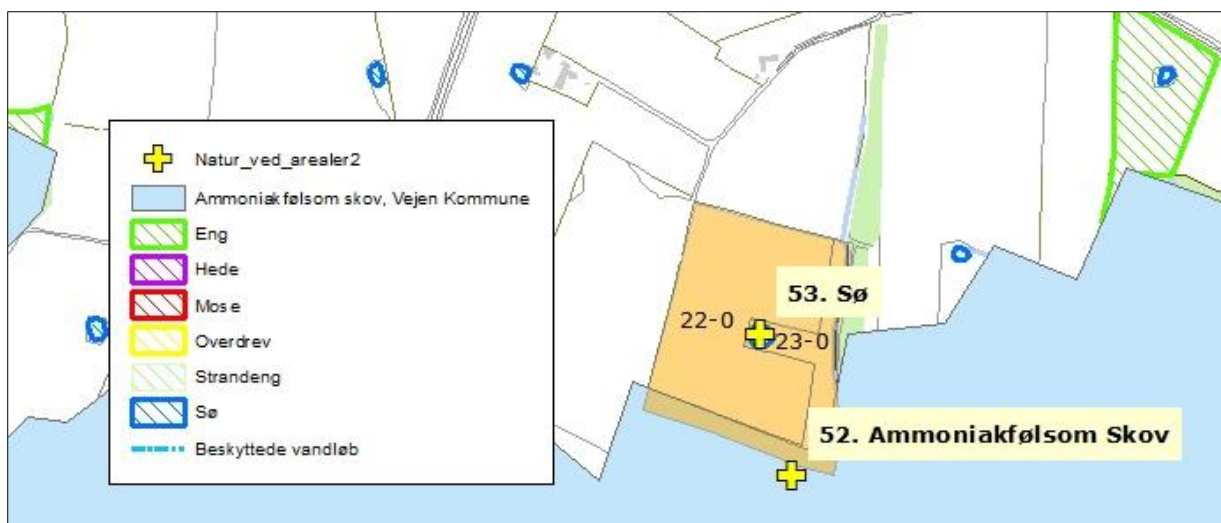
Figur 8B. Beskyttede naturområder ift. udbringningsarealer.

Figur 8C. Beskyttede naturområder ift. udbringningsarealer.

Figur 8D. Beskyttede naturområder ift. udbringningsarealer.

Figur 9E. Beskyttede naturområder ift. udbringningsarealer

Vejle Kommune vurderer, at en eventuel fortsat randpåvirkning i forhold til ammoniakfordampning eller forårsaget af gødningsholdig overfladevand fra udbringningsarealerne ikke vil ændre tilstanden af naturarealerne. Der vil derfor ikke blive fastsat krav om bræmmer, nedsat dyretryk, nedfældning i alle afgrøder eller lignende.

Søerne, som er nævnt i tabellen, er vandhuller der ligger i agerlandet. Hovedkilden til næringsstofberigelse af vandhullerne er overfladevand fra de dyrkede arealer. Vejle Kommune vurderer, at vandhullerne er potentielt yngle- og/eller rastelokalitet for en eller flere paddearter. Da der, ifølge Randzonenloven¹³, skal etableres 9 m randzone omkring søer over 100 m², vurderer Vejle Kommune, at vandhullerne er tilstrækkeligt beskyttet.

Nitratudvaskning til grundvand

Indsatsen for beskyttelse af grundvandet mod nitratudvaskning er i Husdyrgodkendelsesloven koncentreret om de arealer, der er placeret i nitratfølsomme indvindingsområder (NFI).

For udbringningsarealer i NFI, kan der forekomme 3 situationer:

Faktaboks	
1	Der er foretaget zonerings (statslig kortlægning) af NFI-området og der er udarbejdet en indsatsplan. Her skal det sikres at udvaskningen ikke overstiger 50 mg nitrat/l i ansøgt drift. Overstiger udvaskningen 50 mg N/l skal det sikres at udvaskningen ikke overstiger udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug med et standard planteavlssædskifte, men det kan skærpes til en maksimal udvaskning svarende til nitratklasse 3 (se Faktaboks i Nitrat til overfladevand).
2	Der er hverken foretaget zonerings eller udarbejdet en indsatsplan for NFI-området. Her skal det sikres at udvaskningen ikke overstiger 50 mg nitrat/l i ansøgt drift. Overstiger udvaskningen 50 mg nitrat/l i nudrift, må ansøgt drift ikke give anledning til mer-belastning.
3	Der er foretaget zonerings (statslig kortlægning) af NFI-området, men der er ikke udarbejdet en indsatsplan. Her skal det sikres at udvaskningen ikke overstiger 50 mg nitrat/l i ansøgt drift. Overstiger udvaskningen 50 mg N/l skal det sikres at udvaskningen ikke overstiger udvaskningen fra et tilsvarende

¹³ Lov om randzoner nr. 591 af 14. juni 2011 samt Lov om ændring af Lov om randzoner nr. 145 af 11. juni 2012

planteavlsbrug med et standard planteavlssædskifte, men det kan skærpes til en maksimal udvaskning svarende til nitratklasse 3 (se Faktaboks i Nitrat til overfladevand).

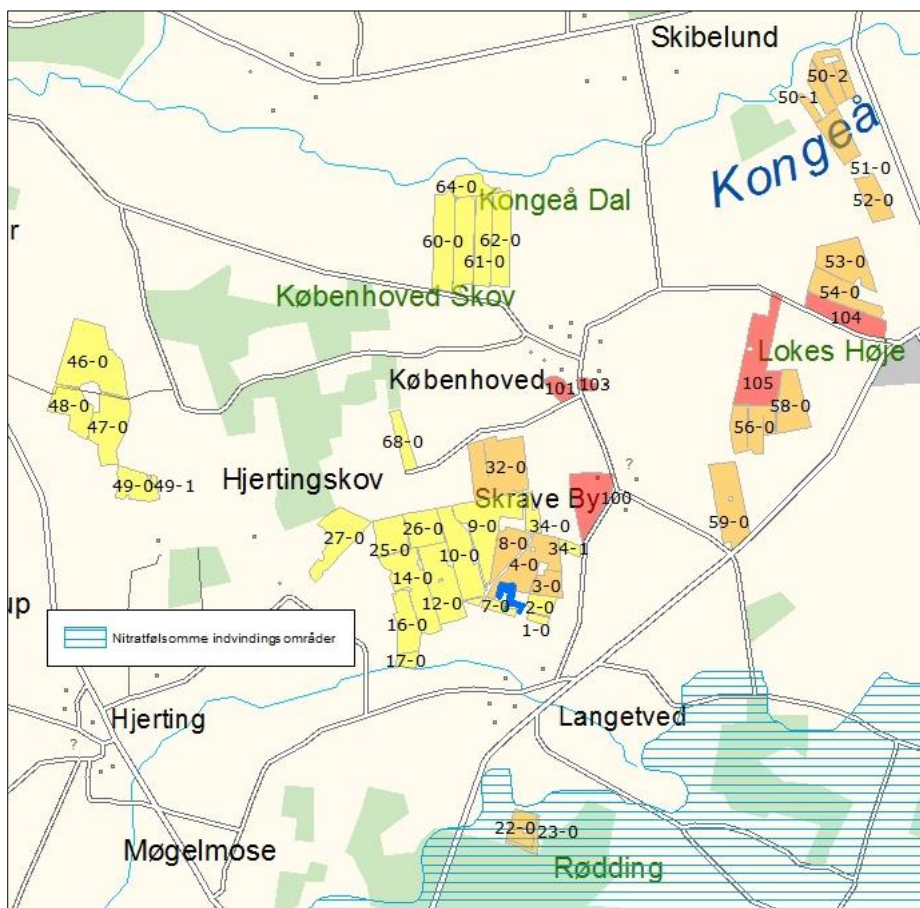
Disse situationer kaldes også "det generelle beskyttelsesniveau".

I denne ansøgning ligger 7,13 ha af udbringningsarealerne i NFI, i et område, hvor der er foretaget zoner og udarbejdet en indsatsplan, se figur 9. Det drejer sig om mark nr. 22-0 og 23-0.

Nitratudvaskningen er i ansøgningen beregnet til 35 mg/l, hvilket er 2 mg/l mere i forhold til udvaskningen i nudrift.

Det generelle beskyttelsesniveau på 50 mg/l er dermed overholdt.

Da ejendommen benytter sig af 2,3 DE/ha undtagelsen har der ikke været behov for at bruge virkemidler såsom efterafgrøder eller lignende for at reducere udvaskningen til grundvandet. Der stilles derfor ikke vilkår til afgrødevalg mv.

Figur 9. Arealernes placering i forhold til NFI.

Nitrat til overfladevand

I Husdyrgodkendelsesloven er oplandene, der afvander til de Natura 2000-områder, der er mest sårbare over for nitratbelastning, inddelt i nitratklasserne 1-3. Alle øvrige oplande er benævnt som nitratklasse 0.

Nitratklasser:	Faktaboks
Beskyttelsesniveau i forhold til nitrat - overfladevand	
Nitratklasse 0:	Ingen krav til et reduceret dyretryk
Nitratklasse 1:	Krav til et dyretryk svarende til 85 % af de generelle regler
Nitratklasse 2:	Krav til et dyretryk svarende til 65 % af de generelle regler
Nitratklasse 3:	Krav til et dyretryk svarende til 50 % af de generelle regler

Udbringningsarealerne afvander til habitatområdet Kongeåen (H80). Kongeåen munder ud i Knudedyb i Vadehavet. Vadehavet er Natura 2000-område, der er udpeget som habitatområde (H78) og som fuglebeskyttelsesområde (F57). Områdernes udpegningsgrundlag er vist i bilag 2.

Ingen af udbringningsarealerne i denne miljøgodkendelse ligger indenfor oplande, der er klassificeret som nitratklasse.

For at overholde udvaskningsniveauet til et Natura 2000 område, må den beregnede reelle udvaskning (DE_{reel}) ikke overstige den beregnede maksimale udvaskning (DE_{max}). Overstiger den reelle udvaskning den maksimale udvaskning, kan der benyttes virkemidler til at nedbringe udvaskningen.

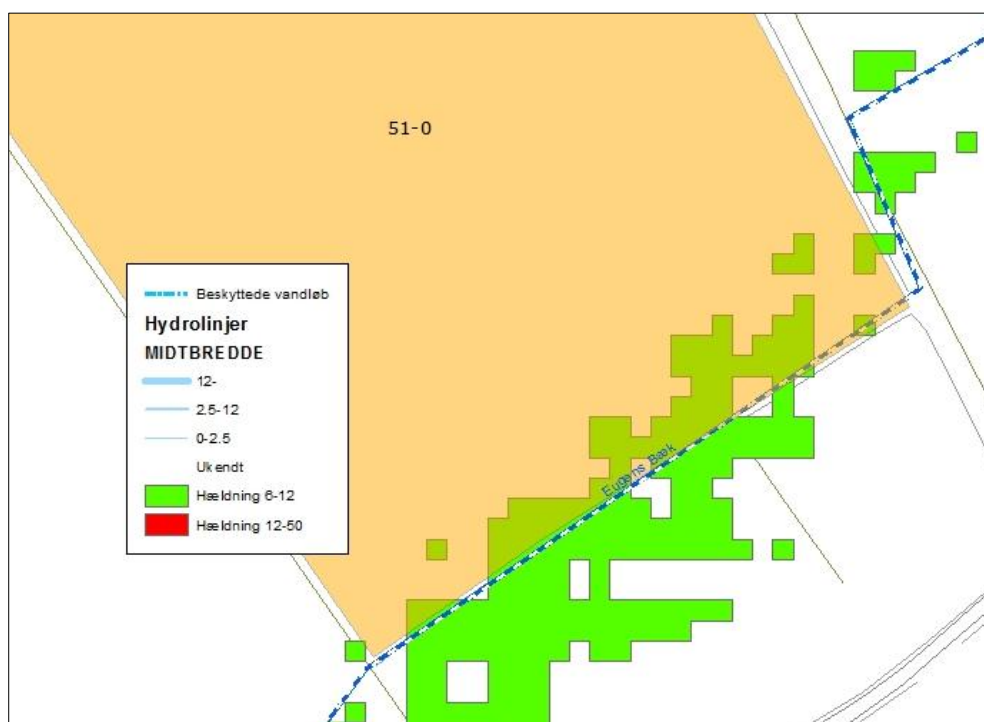
Den reelle udvaskning er beregnet til at være 52,2 kg N/ha (DE_{reel}), hvilket er det samme som DE_{max} .

Ved mark 12-0, 14-0 og 51-0 er der enkelte steder med terrænhældninger på mere end 6° ned mod vandløb eller søer, se figurerne 10 og 11. Ifølge Husdyrgødningsbekendtgørelsen må flydende husdyrgødning ikke udbringes på stejle skrånninger med en hældning på mere end 12° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller fjorde, når skrånningen ligger inden for en afstand af 20 m fra vandløbets, søens eller fjordens øverste kant.

På skrånninger med en hældning på mellem 6° og 12° må der udbringes flydende husdyrgødning, hvis det nedfældes i parallel retning i forhold til vandløbet, søen eller fjorden.

Figur 10. Hældning over 6° ned mod vandhuller.

Figur 11. Hældning over 6° ned mod vandløb/grøft.

De arter og naturtyper der indgår i udpegningsgrundlaget i og langs Kongeåen og i Vadehavet kan blive påvirket negativt af udvaskning af næringsstoffer fra ejendommens udbringningsarealer.

For at beskytte habitatområderne, må der ifølge Miljøstyrelsens notat om afskæringskriterier for nitrat¹⁴, ikke ske en stigning i udvaskning af nitrat i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug i et givent kystvandopland til et habitatområde, hvis dyretrykket i kystvandoplandet er stigende med mere end 1 % i forhold til 2007-niveauet. Derudover må udvaskningen fra husdyrbruget ikke overstige 5 % af den samlede udvaskning til det aktuelle kystvandopland, dog kun 1 %, hvis udvaskningen sker til et område der er karakteriseret som lukket bassin og/eller meget eutrofieret.

Miljøstyrelsens seneste opgørelse fra 2007-2014 viser at stigningen i oplandet til Knudedyb er mindre end 1 %. Der stilles derfor ikke krav til udvaskning svarende til planteavlssædskifte.

Den kvælstofmængde, der udbringes med husdyrgødningen og senere udvaskes fra pløjelaget, er ikke lig med den mængde, der ender i vandmiljøet. I jorden omdannes nitrat til frit kvælstof ved denitrifikation. Jordens evne til at omdanne kvælstof kaldes reduktionspotential. Samtlige arealer har et reduktionspotential på 51-75 % jf. reduktionspotentialkort fra DMU¹⁵. Derfor vil højst 49 % af det udvaskede kvælstof ende i vandmiljøet. Det svarer til 10.364,5 kg N/år (25,6 kg N/ha).

Den samlede udvaskning til Knudedyb udgør 3.217.000 kg N/år. Udvasningen fra husdyrbruget udgør derfor 0,32 % af den samlede udvaskning til Knudedyb ($10.364,5 \text{ kg N/år} / 3.217.000 \text{ kg N} \times 100 \%$).

Udvasningen overstiger ikke 5 % af den samlede udvaskning til Knudedyb. På den baggrund vurderer Vejen Kommune, at bedriftens påvirkning i sig selv være helt uden betydning for Kongeåen, Vadehavet og de arter og naturtyper, der findes i områderne, uanset at der for Vadehavets vedkommende er tale om et sårbart Natura 2000-område.

Fosfor

Husdyrgodkendelsesloven stiller krav om begrænsning af fosforoverskud til udbringningsarealer, der ligger indenfor områder, som afvander til Natura 2000 vandområder overbelastet med fosfor. Kravene afhænger af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Desuden stilles krav til lavbundsarealer med lavt jernindhold (svarende til okkerklasse II-IV), der afvander til Natura 2000-områder overbelastet med fosfor. Sådanne udbringningsarealer klassificeres i fosforklasse 1-3.

Fosforklasser:	Faktaboks
Drænede lerjorder med fosfortal på 4-6	Fosforklasse 1
Drænede lerjorder med fosfortal på over 6	Fosforklasse 3
Lavbundsarealer med okkerklasse II eller derover	Fosforklasse 2

¹⁴ Vejledende notat om afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande ved vurdering af ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven af 24. juni 2010

¹⁵ Danmarks Miljøundersøgelser, www.dmu.dk

Som beskrevet i afsnittet "Nitrat til overfladevand" afvander udbringningsarealerne via en række mindre vandløb til Vadehavet. Landbrugsarealer som ligger udenfor oplande til et fosforoverbelastet Natura 2000 vandområde beskyttes jf. lovgivningen alene via harmonireglerne. Vadehavet er et Natura 2000-område, der i henhold til lovgivningen er udpeget som mindre sårbart overfor fosfor. I oplandet hertil er harmonikravet således alene beskyttelsesniveau for fosforoverskud.

Beregninger i www.husdyrgodkendelse.dk viser, at kravet til maksimalt fosforoverskud er overholdt. Ejendommens dyrehold tilfører i gennemsnit udbringningsarealerne 30,7 kg P/ha/år, og der fraføres 25,6 kg P/ha/år med det valgte sædskifte, hvilket giver et overskud på i gennemsnit 5,1 kg P/ha/år.

Udbringningsarealerne afvander via en række mindre vandløb til Kongeåen, der afvander til Vadehavet. Vadehavet er et Natura 2000-område, der ikke er overbelastet med fosfor.

På baggrund af det oplyste for ejendommens udbringningsarealer, vurderer Vejen Kommune vedrørende beliggenhed, tildeling af husdyrgødning, gødningssammensætning, sædskifte m.v.:

- At der ikke vil være væsentlig risiko for erosion og overfladeafstrømning fra udbringningsarealerne til vandløb og grøfter.
- At husdyrbruget, ved overholdelse af den til enhver tid gældende natur- og miljølovgivning og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen, drives således, at påvirkningen af overfladevand fra udbringningsarealerne vil ligge på et acceptabelt niveau.
- At gennemførelse af projektet og den fremtidige drift af husdyrbruget ikke vil medføre forringelser af den nuværende miljøtilstand af overfladevand.

Kommunen vurderer, at der i den konkrete sag ikke er særlige forhold, som kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til udvaskning af fosfor til søer, vandløb og Vadehavet.

Bilag IV-arter, artsfredninger og rødlistearter

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring landbrugsejendomme og deres tilhørende arealer. På baggrund af rapport fra DMU¹⁶ samt Vejen Kommunes øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der kan være vandflagermus, sydflagermus, brunflagermus, troldflagermus, pipistrelflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander, spidsnudet frø og grøn mosaikguldsmed. Heraf er odder, brun flagermus, troldflagermus og vandflagermus omfattet af den danske rødliste som sårbare. Bechsteins flagermus, bredøret flagermus er rødlistet som sjældne, mens klokkefrø er rødlistet som akut truet.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter, som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg eller ud-

---

¹⁶ Faglig rapport nr. 635 og nr. 322 fra Danmarks Miljøundersøgelser.

bringningsarealer, men det kan ikke udelukkes, at én eller flere arter kan raste eller yngle i området.

Grøn mosaikguldsmed yngler i søer og moser, der ikke er for næringsrige og hvor solen kan skinne ned på vandoverfladen. Ofte i skov. Grøn mosaikguldsmed lægger sine æg på planten krebseklo og arten findes derfor kun på steder, hvor denne plante findes.

Odderen lever i tilknytning til vådområder, og den findes i vandløb og især i moser og søer med store rørskovsområder. For at odderen kan trives i levedygtige bestande, skal der være vådområder med et højt naturindhold. Odderens yngle- og rasteområder knytter sig til moser, krat, skov eller andre uforstyrrede naturområder.

Markfirbenet findes spredt i landskabet på åbne, varme, solbeskinnede skrånninger med vel-drænet jord og lav vegetation. Markfirbenet yngler på solvendte skrånninger, som er af altafgørende betydning for arten.

Stor vandsalamander foretrækker rene, dybe vandhuller i eller nær skov. Uden for yngletiden lever salamanderne på land og gemmer sig om dagen under sten og træstammer og i gamle musehuller. De vandrer sjældent særlig langt fra vandhullerne.

Spidssnudet frø kan leve i mange typer af vandhuller og søer. Den er afhængig af, at vandhullet/søen er omgivet af fugtige udyrkede arealer som fødesøgnings- og rasteområde.

Andre paddearter som lille vandsalamander og skrubtudse er ikke opført på habitatdirektivets bilag IV, men de er fredede i Danmark. For disse arter gælder mange af de samme livsbetingelser, som nævnt for padderne ovenfor.

Bortset fra ovennævnte har Vejen Kommune ikke kendskab til andre registreringer af planter og dyr, som er omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller i nærheden af husdyrbrugets anlæg og udbringningsarealer. Vejen Kommune vurderer, at en række af arterne med stor sandsynlighed forekommer i området.

Under forudsætning af at eventuelle stillede vilkår i afsnittene "Ejendommens påvirkning af beskyttet natur – ammoniak" og "Arealernes påvirkning af natur, jord og vand" overholdes, vurderer Vejen Kommune, at driften af arealerne ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle leversteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger eller fældes store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter.

Med de i godkendelsen stillede vilkår og i henhold til Habitatbekendtgørelsens § 11¹⁷ vurderer Vejen Kommune, at udvidelsen ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

Hensynet til landskab, kulturhistorie og rekreative områder

Ejendommens nye anlæg skal vurderes i forhold til anlæggets udformning og placering i landskabet og de landskabelige værdier.

---

¹⁷ Bek. nr. 408 af 01.05.2007, "Udpegning og administration af internationale beskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter".

Anlæggets udformning

På ejendommen er der nogle ældre rødstensbygninger med gråt eternittag. Det er svine-stalde der ikke længere benyttes. Staldene til kvæg er også opført i røde mursten. Kostaldene, både eksisterende og den projekterede, er åbne i siderne. Der er gardiner for åbnin-gerne og betonelementer op til hvor gardinerne begynder. Alle tage er grå og nogle af gav-lene er påsat grå plader.

De nye bygninger (kostald og kalvestald) opføres i samme stil og i lignende materialer. Se figur 1 og tabel 3 for oversigtskort og indretning.

Anlæggets placering i landskabet

Ejendommen ligger på den nordlige kant af Rødding Bakkeø, som grænser op til Kongeåda-len. Skrave området ligger vest for den sidste istids rand (Saale-moræne) og de øverste aflejringerne udgøres hovedsaglig af moræneler. Overordnet set er området storbakked, men bakkekanten mod Kongeåen er forholdsvis stejl.

De karaktergivende rumlige og visuelle forhold varierer indenfor området, men kan over-ordnet deles i 3 grupper: (1)store bølgede markflader med intensivt dyrkede marker af-grænset af (2)nord-sydgående læhegn med deraf følgende mindre lukkede rum omkring skove og småbeplantninger samt (3)enkelte steder udsyn over hhv. Kongeådalen og Hjortvad Ådal. Der fås et godt indtryk af områdets geologi i form af Hjortvad Ådal og kanten til Kongeådalen ved de markerede udsigtspunkter.

Områdets intakthed i forhold til den kulturhistoriske oprindelse er god. Den eksisterende opdeling af landbrugsfladerne samt skove og bevoksninger har ikke ændret sig væsentligt i de sidste 150 år. Dermed strækker landskabets tidshorisont sig tilbage til landboreformer-ne i begyndelsen af 1800 tallet.

I området er der overvejende nord-syd gående læbeplantninger, og udover Københoved Skov på ca. 150 ha, er der kun mindre skovarealer i området. Al landbrugsjorden er under plov. De eksisterende skovområder er rester af Farrisskovene og derfor meget gamle.

Bebyggelsen består af fritliggende gårde og husmandssteder. Endvidere landsbyerne Lange-tved og Skrave. Skrave er det oprindelige landsbycenter. De stærke dansk-nationale kræf-ter, der knytter sig til området med bl.a. familierne Kloppenborg og Skrumsager resulterede i bygningen af Sønderjyllands første forsamlingshus i Skrave i 1892 og indretningen af hvi-lehjemmet for sydslesvigere, Bennetgård, i Københoved i 1936.

Ejendommen ligger i en lavning i landskabet. Mod nord, øst og vest rejser landskabet sig i bløde bakker. Set fra syd er der en lille kile ind til ejendommen hvorfra ejendommen kan ses ved forbikørsel på Gastrupvej. Syd for ejendommen er der et læhegn, der bryder ejen-dommen ned i mindre dele, så ingen facader ses i deres fulde længde i ét blik. Produktions-anlægget fremtræder som fragmenter – en nyere anlægstype i det danske kulturlandskab, som vurderes at kunne retablere sammenhængen mellem bygninger og landskab.

Der stilles vilkår om vedligeholdelse af læhegnet mellem matr. nr. 14, Langetved, Skrave og matr. nr. 279, Langetved, Skrave syd for ejendommen, så det fortsat vil give en effektiv og vedvarende afskærmning. Læhegnet er plantet på et beskyttet jord- og stendige. Vilkår om, at opføre ny beplantning mellem matr. nr. 14, Langetved, Skrave og matr. nr. 279, Lange-tved, Skrave, hvis eksisterende beplantning fjernes, tilføjes. Se figur 12.

Figur 12. Læhegn som skal bevares er markeret med lysegrøn.

Landskabelige værdier

Placeringen og udformningen af ejendommens nye anlæg skal vurderes i forhold til de landskabelige værdier jf. §§ 22 og 23 i Husdyrgodkendelsesloven – se tabel 15 og figur 13.

Udpegningerne er fra Kommuneplanen¹⁸. Landskabet og kulturhistoriske værdier bliver reguleret efter hhv. Naturbeskyttelsesloven og Museumsloven.

Kommuneplan	Udpegninger	Bemærkning	Nyt anlæg inden for udpegningen
3.5.1	Værdifulde landskaber*	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej, men umiddelbart N for ejendommen
3.5.2	Uforstyrrede landskaber*	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Ja
3.5.3	Værdifulde geologiske beskyttelsesområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.4.3	Økologiske forbindelsesområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Ja, lige vest for den nye kostald

¹⁸ Kommuneplanen 2009 – 2021 for Vejen Kommune, www.vejenkom.dk

3.4.1	Naturområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes. Sikre naturområder. Udpegningen i kommuneplanen indeholder også "særligt værdifulde naturområder".	Nej, men Lunds bæk vest for kostalden er et naturområde inden for Økologiske forbindelsesområder.
3.3.1	Lavbundsarealer	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej, men området langs Hjortvad Å er et lavbundsområde der kan genoprettes
4.2.1	Kulturhistoriske værdiområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes. Sikre kulturmiljøer, herunder Hærvejens kulturmiljø.	Nej
4.2.1	Kirkeomgivelser	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej, men kirkeomgivelser omkring Skrave Kirke er tæt på
4.4.2	Rekreativ interesse	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Udpegningsgrundlaget må ikke forringes.	Nej
3.4.4	Natura 2000	Byggeri der ændrer udpegningen af Natura 2000 område ikke tilladt.	Nej
Råstofloven	Udpegninger		Nyt anlæg inden for udpegningen
	Råstofgraveområder	Skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg.	Nej
Naturbeskyttelsesloven	Udpegninger		Nyt anlæg inden for udpegningen
§ 17	Skovbyggelinjen*	Regulerer kun byggeri indenfor 300 m. Nødvendigt driftsbyggeri må foretages inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 16	Sø- og åbeskyttelseslinje*	Regulerer enhver ændring i tilstand inden for 150 m (også terrænændringer og tilplantninger). Nødvendigt driftsbyggeri må foretages inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 18	Fortidsmindebeskyttelseslinje	Regulerer enhver ændring i tilstand inden for 100 m (også terrænændringer og tilplantninger). Der må ikke bygges eller plantes inden for beskyttelseslinjen.	Nej
§ 19	Kirkebyggelinje	Regulerer byggeri over 8,5 meters højde inden for 300 m.	Nej

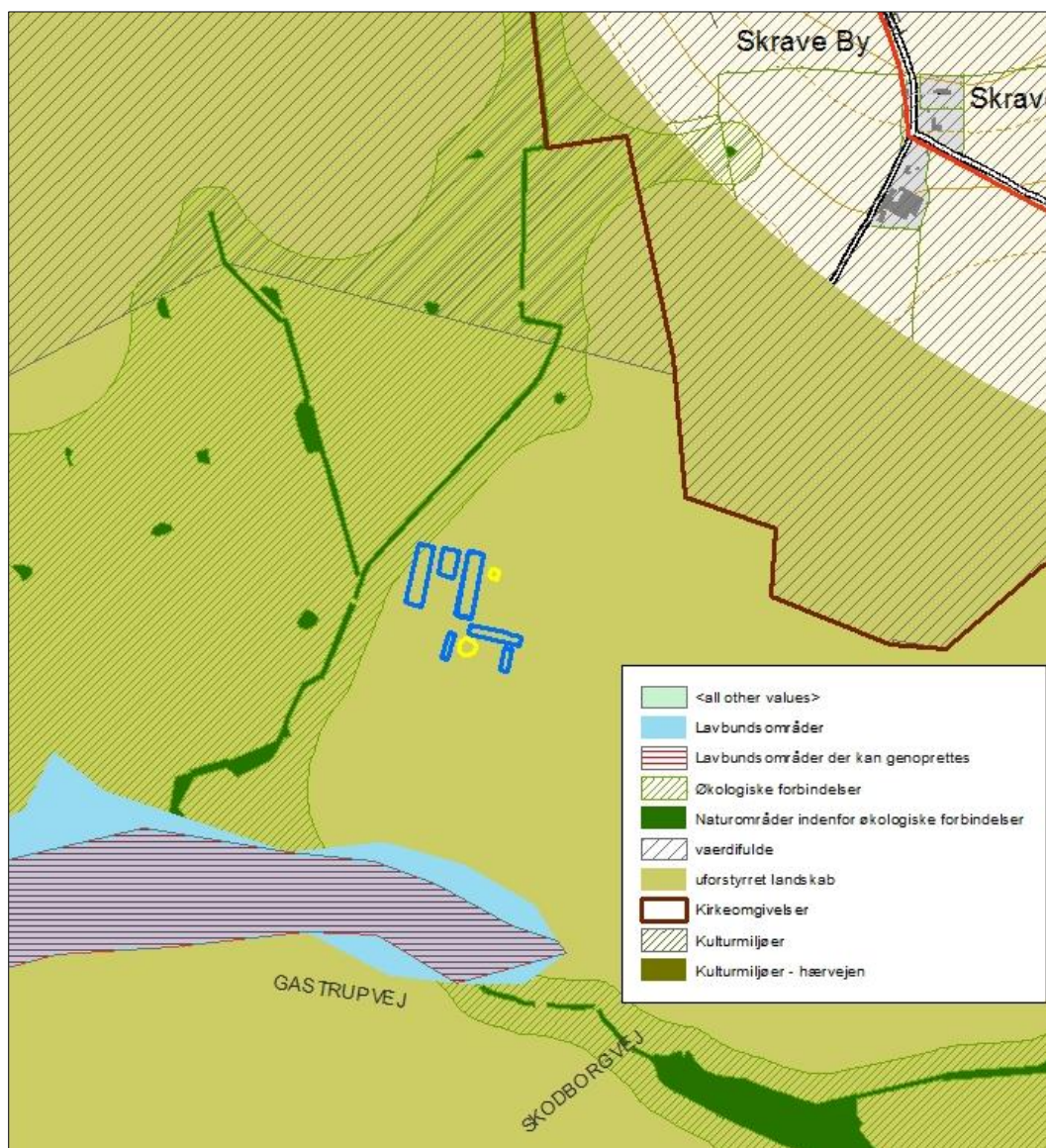

	Fredede områder		Nej
Museumsloven	Udpegninger		Nyt anlæg inden for udpegningen
§ 29a	Sten- og jorddiger	Må ikke beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra kommunen.	Nej
§ 29e	Fortidsminder	Inden for en afstand af 2 meter fra fortidsmindet, må ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes.	Nej

Tabel 15. Landskabelige udpegninger i forbindelse med nybyggeriet.

*Værdifulde og uforstyrrede landskaber, skov-, sø- og åbeskyttelseslinjer har ofte ikke indflydelse på landbrugsbyggeri, men kan i særlige tilfælde have betydning for vurderingen.

På grund af Vejen Kommunes beliggenhed inde midt i landet, vurderes ikke på kystnærhedszoner, strandbeskyttelseslinjer eller klitfredninger.

Figur 13. Anlæggets placering i landskabet.

Eksisterende og projekterede bygninger er placeret inden for "uforstyrrede landskaber" og den projekterede kostald ligger delvist i "økologisk forbindelsesområde" (figur 13).

Vejen Kommune vurderer, at opførelsen af de nye bygninger ikke vil forringe udpegningsgrundlaget for uforstyrrede landskaber. Det er også Vejen Kommunes vurdering, at udpegningsgrundlaget for økologisk forbindelsesområde ikke vil blive forringet, da der allerede i dag er erhverv og aktivitet tæt på udpegningsområdet. Den flora og fauna, som er langs Lundsbyvej i dag, vil formentlig ikke blive påvirket væsentligt af de nye stalde og plansiloanlæg.

Kulturhistoriske værdier i tilknytning til arealerne

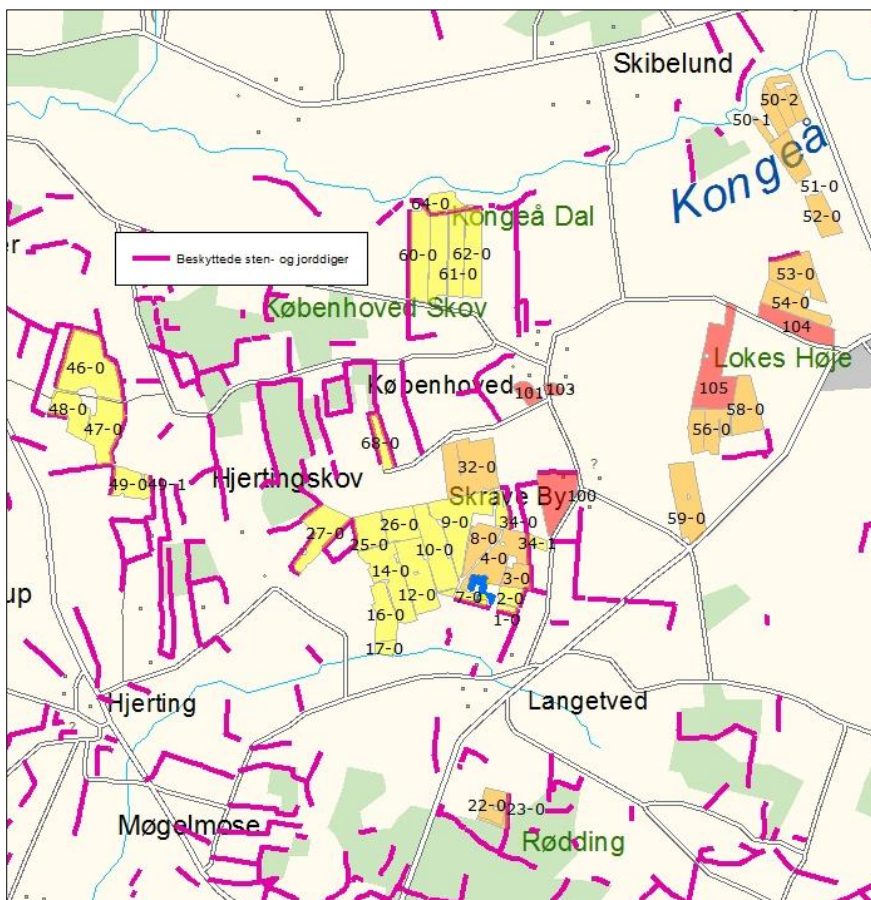
Der er registreret beskyttede sten- og jorddiger der grænser op til følgende udbringningsarealer: mark 1-0, 2-0, 3-0, 4-0, 7-0, 23-0, 25-0, 27-0, 34-0, 34-1, 46-0, 47-0, 48-0, 49-0, 49-1, 53-0, 60-0, 61-0, 62-0, 64-0, 68-0 og 100 (figur 14).

Sten- og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumslovens § 29 a, må ikke beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra kommunen.

Der er ikke registreret fortidsminder på eller grænsende op til nogle af udbringningsarealerne.

Fortidsminder, der er omfattet af bestemmelserne i Museumslovens § 29 e må ikke ændres. Dette vil sige, at alle foranstaltninger, der indebærer en påvirkning af fortidsmindernes indhold og overflade, ikke er tilladt. Endvidere må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes jf. § 29 f i Museumsloven indenfor en afstand af 2 meter fra fortidsmindet.

Vejen Kommune vurderer, at øvrige kulturhistoriske værdier ikke vil blive påvirket.

Figur 14. Anlæggets og arealernes placering i forhold til fredninger.

Husdyrbrugets ophør

Ansøger vil udvikle sin produktion, så han kan bestå som landmand i fremtiden. Han ønsker at modernisere og udvikle produktionen, så der tages hensyn til dyrevelfærds- og miljømæssige krav.

Ved ophør af produktionen vil gødnings- og ensilageanlæg blive tømt og rengjort, så der ikke er fare for forurening.

Følgende er angivet af ansøger (*kursiv*):

Hvis den ønskede etablering af ny stald og ændring af den eksisterende besætning ikke tildeles vil det eksisterende malkecenter ikke kunne udnyttes fuld ud.

Produktionen i de eksisterende ændres fra en blandet besætning (kvæg/svin) til en kvægbedrift, og denne vil fortsætte uændret.

Ved ophør fjernes dyr, gødning, foder og kemikalier, således at der ikke er risiko for unødigt forurening.

Vejen Kommune stiller vilkår om, oprydning og bortskaffelse af affald ved ophør af bedriften. Herunder at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, dvs. alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og ejendommen skal fremgå i miljømæssig god stand.

Ved eventuelt ophør af produktionen, vil der efter Vejen Kommunes opfattelse ikke ske en væsentlig indvirkning på miljøet fra produktionsanlægget hvis:

- Staldanlæg samt husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt.
- Miljøfarligt affald bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler.

Alternative muligheder

Ansøger har ikke undersøgt alternative muligheder for indretning og placering af anlægget, da alle parametre med denne placering og indretning opfyldes

Desuden er husdyrbrugets fremtid vurderet af ansøger, under forudsætning af, at produktionen fortsætter uændret, 0-alternativet:

Hvis den ønskede etablering af ny stald og ændring af den eksisterende besætning ikke tildeles, vil det eksisterende malkecenter ikke kunne udnyttes fuld ud.

Hvis udvidelsen af husdyrbrugets produktion ikke foretages (0-alternativet), vil produktionen på det nuværende niveau kunne fortsætte uden yderligere miljøgodkendelse. En fortsat drift vil ikke nødvendigvis i sig selv medføre mindsket forurening fra husdyrbruget end i den ansøgte udvidelse. Der vil fortsat udbringes husdyrgødning på ejendommens arealer. 0-alternativet vil således ikke nødvendigvis have en mere positiv effekt på miljøet, end hvis udvidelsen gennemføres og de opstillede vilkår i miljøgodkendelsen efterleves.

Sammenfatning

Vejen Kommune vurderer sammenfattende, at der kan meddeles godkendelse til projektet da:

- Husdyrbruget med de stillede vilkår kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.
- Projektet med de stillede vilkår, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

4 Øvrige forhold

Byggeri, vandindvinding og spildevandsafledning

Da projektet indeholder byggeri eller bygningsændringer, skal der indsendes byggeansøgning til Vejen Kommune.

Der skal indsendes ansøgning om indvindingstilladelse/lovliggørelse til Vejen Kommune.

Særskilt tilladelse til nedsivning af overfladevand/tagvand skal indhentes hos Vejen Kommune inden der gives byggetilladelse.

Der kan være andre forhold, der skal søges om ved Vejen Kommune.

Høringsberettigede

Marina Berndt, Sønderjysk Landboforening, mmb@slf.sk

Naboer:

Orientering af naboer er sket indenfor konsekvenszonen på 694 meter.

Hanne List, Ulrik Roar, Rasmus Roar og Ulrik Roar Andersen, Skravevej 32, 6630 Rødding

Alexandra-Gabriela Lakatos, Niek Aafjes, Marloes Gerarda Johanna Vloet og Edmond Lakatos, Skravevej 28, 6630 Rødding

Karl Kristoffer Juhl, Højskolelund 1B, 6630 Rødding (ejer af Skravevej 28, 6630 Rødding)

Bente og Ole Vilhelm Veltz, Skravevej 26, 6630 Rødding

Svitlana Iurkovska, Cosmina AlexandraIelciu, Boldizsar-Miklos Soos, Andor Nagy-Kulcsar, Botond-Lorand Toth og Oleksiy Hermanyuk, Skravevej 24, 6630 Rødding (ejes af ansøger)

Helle & Tommy Ørts Johnsen, Skravevej 22, 6630 Rødding

Hanne Puggaard og Mogens Dyhr Wind-Lorenzen, Skravevej 20, 6630 Rødding

Anette Hansen Rossen, Kim Ivang Petersen og Mads Ivang Petersen, Smedievej 2, 6630 Rødding

Jeanette og Finn Jepsen, Skodborgvej 5, 6630 Rødding

JEPSEN BILER ApS, Fuglesangsalle 12, 6600 Vejen (Ejer af Skodborgvej 5, 6630 Rødding)

Bjarne Fuglsig Petersen, Skodborgskovvej 15, 6630 Rødding (ejer af Smedievej 2, 6630 Rødding)

Marie Sofie Gamborg, Gastrupvej 21, 6630 Rødding

Elsebeth Gejl, Lene Gejl og Kurt Lindorff Gamborg, Gastrupvej 19, 6630 Rødding

Gastrupvej 18, 6630 Rødding (ingen beboere)

Samersoung Maneedaeng, Rosenvænget 9, 6670 Holsted

Arne Skov Hansen, Gastrupvej 12, 6630 Rødding (ejer Gastrupvej 17)

Kristina Milinauskaite, Gastrupvej 17, 6630 Rødding

Anne og Ove Stendal, Gastrupvej 16, 6630 Rødding
Anette Mosegaard, Skovvænget 24, 6933 Kibæk (ejer Gastrupvej 15)
Wanda Madsen, Gastrupvej 15, 6630 Rødding
Mimi og Jørn Jespersen Lund, Gastrupvej 14, 6630 Rødding
Jens Erik Kristensen, Københovedvej 44, 6630 Rødding (ejer Gastrupvej 13)
Gastrupvej 13, 6630 Rødding (ingen beboere)
Preben Staal, Gastrupvej 11, 6630 Rødding
Lone Skov og Martin Lundby, Gastrupvej 10, 6630 Rødding
Ulla Nissen og Kurt Rasmussen, Gastrupvej 8, 6630 Rødding
Cecilie Brændekilde og Jens Anker Boisen, Langetvedvej 28, 6630 Rødding
Elsebeth og Børge Brink, Anneksvej 1, 6630 Rødding
Solvejg og Niels Bork Holm, Anneksvej 3, 6630 Rødding

Interessenter, der har anmodet om udkast:

Ingen

Bortforpagtere af arealer:

Karl Krisstoffor Juhl, Skravevej 28, 6630 Rødding
Jørgen Hansen, Højgade 20, 6630 Rødding (ejer af Brudsigvej 1, 6630 Rødding)
Finn Kristensen, Chr. Sørensensvej 10, 6630 Rødding
Arne Toft Hansen, Sdr. Skovvej 7, 66300 Rødding

Gyllemodtagere:

J. Kloppenborg-Skrumsager, Skravevej 9, 6630 Rødding

Lokalråd:

Skrave Lokalråd, Vejshovedvej 1, 6630 Rødding

Kopimodtagere af afgørelsen

Embedslægerne i Region Syddanmark, sesyd@sst.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsted post@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Formand Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø dnvejen-sager@dn.dk

Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N husdyr@ecocouncil.dk

Friluftsrådet, Scandigade 13, DK-2450 København SV. Lokalfdeling: Friluftsrådet for Trekantområdet, att. Bent Holgersen, Hvedevænget 30, 6600 Vejen, holgersen@vejen-net.dk

Dansk Ornitologisk forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, lokalkontoret vejen@dof.dk

Museet på Sønderkov, post@sonderskov.dk

Bilagsoversigt

1. Klagevejledning.
2. Udpegningsgrundlag for de berørte Natura 2000-områder.

Bilag 1.

Klagevejledning, jf. "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" nr. 1572 af 20.12.2006.

Hvilke afgørelser, tilladelser og miljøgodkendelser kan påklages

Alle afgørelser, der er truffet af kommunen med hjemmel i "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" eller regler, der er fastsat med hjemmel i loven, kan jf. § 76 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Hvem kan klage

Klageberettiget er enhver med væsentlig interesse i sagens udfald, miljøministeren samt visse landsdækkende organisationer, jf. §§ 84-87.

Til hvem skal der klages

Der skal klages direkte til Natur- og Miljøklagenævnet. Se vejledning på www.nmkn.dk/klage.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefrist

Klagen skal være modtaget af Natur- og Miljøklagenævnet senest 4 uger efter, at afgørelsen, tilladelsen eller miljøgodkendelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort f.eks. ved annoncering, regnes klagefristen fra bekendtgørelsen, jf. § 79.

Gebyr

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 500 kr. Gebyret betales enten direkte med betalingskort eller der sendes en opkrævning. Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside (www.nmkn.dk). Gebyret tilbagebetales, hvis den, der klager, får helt eller delvis medhold i klagen.

Domstolsprøvelse

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort, jf. § 90.

Opsættende virkning

En klage over en afgørelse har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte tilladelsen eller miljøgodkendelsen, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Tilladelsen/godkendelsen må ikke udnyttes, hvis den indeholder placering af driftsbygninger væk fra de øvrige driftsbygninger, jf. § 81. Dette vil være angivet i afgørelsen.

Udnyttelse af en tilladelse eller miljøgodkendelse kan kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i tilladelsen eller miljøgodkendelse.

Bilag 2.

Udpegningsgrundlag for de berørte Natura 2000-områder.

Natura 2000-områdenr. 91: Kongeå

Området består af habitatområde nr. H80.

Udpegningsgrundlag for Habitatområdet Kongeå (H80)	
Naturtyper:	Næringsrig sø (3150) Vandløb (3260) Surt overdrev (6230) Tidvis våd eng (6410) Urtebræmme (6430) Kildevæld (7220) Rigkær (7230)
Arter:	Havlampret (<i>Petromyzon marinus</i>) (1095) Bæklampret (<i>Lampetra planeri</i>) (1096) Flodlampret (<i>Lampetra fluviatilis</i>) (1099) *Snæbel (<i>Coregonus oxyrhynchus</i>) (1113) Odder (<i>Lutra lutra</i>) (1355) Laks (1106)

* Surt overdrev, kildevæld samt snæbel er alle prioriterede naturtyper/arter.

Natura 2000-områdenr. 89: Vadehavet

Området består af habitatområde nr. H78 og fuglebeskyttelsesområde nr. F57.

Udpegningsgrundlag for habitatområdet Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde (H78)	
Naturtyper:	Sandbanke (1110) Flodmunding (1130) Vadeflade (1140) Lagune (1150) Bugt (1160) Rev (1170) Enårig strandengsvegetation (1310) Vadegræssamfund (1320) Strandeng (1330) Forklit (2110) Hvid klit (2120) Grå/grøn klit (2130) Klithede (2140) Haytornklit (2160) Grårisklit (2170) Skovklit (2180) Klitlavning (2190) Visse-indlandsklit (2310) Græs-indlandsklit (2330) Søbred med smårter (3130) Kransnålalge-sø (3140) Næringsrig sø (3150) Brunvandet sø (3160) Vandløb (3260) Våd hede (4010) Tør hede (4030) Kalkoverdrev (6210) Surt overdrev (6230) Tidvis våd eng (6410) Tørvelavning (7150) Rigkær (7230) Stilkege-krat (9190) Skovbevokset tørvemose (91D0)
Arter:	Havlampret (1095) Bæklampret (1096) Flodlampret (1099) Stavsild (1103) Laks (1106) Snæbel (1113) Marsvin (1351) Odder (1355) Gråsæl (1364) Spættet sæl (1365)

* Lagune, Grå/grøn klit, Klithede, Kalkoverdrev (kun vigtige orkidélokalteter), Surt overdrev, skovbevokset tørvemose og snæbel er alle prioriterede naturtyper/arter.

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområdet Vadehavet (F57)

Ynglefugle:	Klyde Hvidbrystet præstekrave Almindelig ryle Sandterne Fjordterne Havterne Dværgterne Splitterne
Trækfugle:	Bramgås Mørkbuget knortegås Lysbuget knortegås Gravand Pibeand Krikand Spidsand Skeand Ederfugl Sortand Strandskade Klyde Hjejle Strandhjejle Hvidbrystet præstekrave Lille kobbersneppe Stor regnspeve Rødben Hvidklire Islandsk ryle Sandløber Almindelig ryle Dværgmåge